

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

DISERTAȚIE

de finalizare a programului de master
PSIHOPEDAGOGIA EDUCAȚIEI TIMPURII
ȘI A ȘCOLARITĂȚII MICI

Absolvent,
Muntean Maria-Diana

Conducător științific,
Prof.univ.dr. **Voiculescu Florea**

2014

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

DISERTAȚIE

**Valorizarea jocului didactic
în activitățile de educarea limbajului**

Absolvent,
Muntean Maria-Diana

Conducător științific,
Prof.univ.dr. **Voiculescu Florea**

2014

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Prezenta disertație finalizează programul de master *Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici*, organizat în cadrul proiectului *Perspective ale formării prin masterat a specialiștilor în domeniul educației timpurii și al școlarității mici la un nivel calitativ superior* (PERFORMER), proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013, Cod Contract: POSDRU/86/1.2/S/62508.

Beneficiar: Universitatea "Transilvania" din Brașov

Partener 1: Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia

Partener 2: Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad

Partener 3: Istituto di Scienze Psicologiche di Educazione e di Formazione, Roma (Italia)

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

CUPRINS

INTRODUCERE	5
1. CARACTERISTICI ALE JOCULUI ÎN PERIOADA PREȘCOLARĂ	8
1.1. Funcțiile jocului	10
1.2. Clasificarea jocurilor	12
2. JOCUL-ACTIVITATEA FUNDAMENTALĂ ÎN GRĂDINIȚA DE COPII	14
2.1. Jocul didactic- caracteristici generale	15
2.1.1. Clasificarea jocurilor didactice	18
2.1.2. Etapele desfășurării jocului didactic	19
2.2. Jocul didactic în activitățile de educare a limbajului	20
3. DESIGNUL CERCETĂRII	24
4. ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR	42
CONCLUZII	57
REFLECȚII	59
BIBLIOGRAFIE	61
ANEXE	65

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

IMPLICAREA MODULELOR ÎN REALIZAREA CERCETĂRII CUPRINSE ÎN DISERTAȚIE

Module cu contribuție implicită indirectă

Modul 1: Educație și comunitate

*concepte de sprijin în
realizarea temei:
parteneriat, comunitatea
locală*

Modul 3: Metodologia cercetării în educație

*concepte de sprijin în
realizarea temei: design,
calitativ, cantitativ,
analiza și interpretare*

Module cu contribuție implicită directă

Modul 4: Psihologia dezvoltării

*concepte corelate cu tema:
dezvoltare cognitivă,
afectivă, a personalității,
caracterială*

Modul 2: Metodologia procesului educativ

*concepte corelate cu tema:
metode și mijloace didactice*

Modul 5: Metodologia intervenției psihopedagogice

*Concepte corelate cu tema:
tulburări de limbaj, dislalie*

Modul ce subsumează tema “Valorizarea jocului didactic în activitățile de educarea limbajului” Modul 7: Proiectarea educațională

*concepte cheie: planificare,
obiective, conținuturi, coportamente*

Modul 8: Docimologie și evaluare

*Concepte corelate cu tema:
evaluare inițială, continuă,
sumativă, finală; notare*

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

INTRODUCERE

Tema *Valorizarea jocului didactic în activitățile de educare a limbajului* a fost aleasă spre a fi cercetată întrucât jocul a constat întotdeauna una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului precum și sursa cea mai bogată de energie pentru dezvoltarea, formarea și educarea copilului preșcolar.

Jocul este activitatea de bază la vârsta preșcolară, reprezentând o activitate conștientă, importantă în viața oamenilor de orice vârstă. Acest fapt este demonstrat de polisemia cuvântului: *joc de cuvinte, joc de scenă, jocul cu viața și cu moartea, a-și pune viața în joc, a face jocul cuiva* etc. (Balint Mihail, 2008). Jocul este o acțiune deosebit de importantă, dat fiind faptul că prin intermediul acestuia copilul încearcă să înțeleagă lumea în care trăiește și în care este nevoit să interacționeze. Pentru el, jocul este mijlocul prin care își poate exprima gândurile și sentimentele. În genere, copilul utilizează jocul pentru a percepe prezentul și trecutul și pentru a se pregăti pentru anii viitori.

Scopul cercetării este de acela *de a argumenta eficacitatea utilizării jocului didactic în activitățile de educare a limbajului precum și de a descoperi și remarca cele mai avantajoase strategii didactice de valorizare a valențelor instructiv-formative ale jocului didactic de educare a limbajului*. În baza acestui scop, s-a formulat **ipoteza** conform căreia *utilizarea jocului didactic cu preponderență în tipurile de activități ca formă de activitate sau/și ca metodă de predare-învățare-evaluare sporește capacitățile de comunicare a preșcolarilor; practicarea jocului didactic în cadrul activităților de educare a limbajului și a activităților liber alese la preșcolari conduce la consolidarea, aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor copiilor sub aspectul dezvoltării vorbirii*. Pe parcursul cercetării, s-au urmărit următoarele **obiective**:

- *O1: obținerea și interpretarea rezultatelor preșcolarilor din grupa de control și cea experimentală, precum și compararea acestora în etapele cercetării, pentru a constata diferențele dintre preșcolarii celor două grupe;*
- *O2: întrebuițarea cu preponderență a jocului didactic la grupul experimental, cu scopul de a urmări progresul preșcolarilor.*

Parteneri:

UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918”
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

S-a ales pentru experimentul psihopedagogic un lot compus din două grupe de preșcolari de grupă mijlocie, cu același nivel de vârstă. Pentru ca la sfârșitul cercetării să devină mai vizibil impactul produs de jocurile didactice la educarea limbajului asupra dezvoltării vorbirii la preșcolari, s-au supus cercetării cele două grupe de copii, una dintre ele reprezentând grupa experimentală, iar cealaltă grupa de control. În ambele grupe, atât în cea experimentală cât și în cea de control, s-au regăsit un număr de 15 copii. În cele două colective cuprinse în cercetare sunt integrați copii cu caracteristici asemănătoare în privința apartenenței la gen, mediului familial și a stării generale de sănătate. Pentru selectarea participanților în vederea obținerii datelor calitative, s-a ținut cont de unele particularități. S-au căutat participanți sociabili, din același domeniu de activitate (cadre didactice din învățământul preșcolar), cu vârstă, experiență și mediu școlar de proveniență diferit.

În cadrul cercetării de tip cantitativ s-a utilizat experimentul, pentru a putea utiliza testele, observația, portofoliile copiilor, în vederea colectării datelor. În prezentarea cercetării s-a prezentat realizarea și aplicarea testelor. Ca și metode de cuantificare a datelor s-au folosit clasificarea, ordonarea și ierarhizarea rezultatelor preșcolarilor prin utilizarea scărilor de evaluare, cât și compararea rezultatelor obținute de către copiii din grupa de control cu rezultatele celor din grupa experimentală. În ceea ce privește metodele matematico-statistice de culegere și prelucrare a datelor, s-au întocmit tabele de rezultate și interpretare calitativă a constatărilor prin histograma de comparație. Metoda calitativă utilizată este metoda interviului. Ca instrument s-a utilizat ghidul de interviu.

În cadrul primului capitol sunt detaliate aspecte generale cu privire la joc, sunt precizate funcțiile jocului și clasificarea jocurilor.

Capitolul doi prezintă principalele tipuri de jocuri din grădinița de copii. Sunt specificate aspecte ale jocului didactic și este redată clasificarea acestora în funcție de scop, sarcină didactică, conținut și locul ocupat în activitate. Sunt specificate etapele unui joc didactic, iar în încheierea capitolului se vorbește despre jocul didactic în activitățile de educare a limbajului.

Capitolul trei cuprinde detalierea etapei constatative, experimentale și post-experimentale a cercetării desfășurate în intervalul 16 septembrie 2013-30 mai 2014. În a doua parte a capitolului este specificată analiza și interpretarea datelor. Capitolul este urmat de concluzii.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

În încheierea lucrării sunt menționate reflecțiile asupra modului în care modulele parcurse au contribuit în realizarea temei din cadrul programului de master *Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici*.

Lucrarea de față demonstrează importanța utilizării jocului didactic în activitățile de educare a limbajului și prezintă cele mai benefice strategii de valorizare a valențelor instructiv-formative ale jocului didactic de educare a limbajului.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 1

CARACTERISTICI ALE JOCULUI ÎN PERIOADA PREȘCOLARĂ

Jocul este activitatea predominantă în copilărie și prin urmare este prietenul de nedespărțit al copilului. Însă el nu trebuie să lipsească pe toată perioada vieții. Prin joc, omul își satisface nevoile imediat, după propriile dorințe, acționând conștient și liber în lumea imaginară ce și-o crează. Prin intermediul acestuia, copilul descoperă lumea înconjurătoare. Jocul este farmecul copilăriei, este perioada cea mai plăcută din viața oricărui om.

Joaca nu trebuie considerată a fi o acțiune lipsită de valoare. Din contră, copiii implicați în astfel de activități depun efort, tot așa cum și un adult depune efort prin munca sa. De fapt, pentru copil, joaca are aceeași semnificație pe care o are munca în viața unui adult. Copilul conștientizează această acțiune și o discerne de alte activități. A ne întreba de ce, pentru copil, aproape orice activitate este joc, înseamnă a ne întreba de ce este copil. În timpul jocului, copilul învață și se formează. Jocul reprezintă o acțiune modelatoare, o trăsătură distinctivă a omului ca ființă superioară, o invenție proprie culturii, stabilită pe baza unui acord socio-comunicativ. Observăm așadar că jocul nu e o simplă distracție. Când se joacă, copilul se concentrează și urmărește cu mare atenție să respecte regulile. El este conștient că prin neîndeplinirea lor, poate fi eliminat din grup lui din joc și este posibil să-și piardă șansa de a câștiga. Însă importat de știut este faptul că un copil se joacă pentru... a se juca și această acțiune este absolut necesară copilului în dezvoltarea sa. Lipsa jocului în perioada copilăriei va avea efecte nefavofabile asupra evoluției ulterioare.

Prin joc, copilul își dezvoltă atenția, dar și voința. Fără nicio ezitare, putem spune că jocul este calea cea mai eficientă prin care copiii intră în relație cu lumea; prin intermediul său, pot înțelege mai ușor evenimentele. Prin intermediul său, copiii se pregătesc de fapt pentru viața adultă. Întotdeauna, jocul va constitui sistemul de comunicare al copiilor, indiferent de sex, rasă, etnie, cultură, nivel de inteligență etc. Jocurile încurajează copilul să se bucure de fiecare moment.

O importantă și complexă funcție a jocului este aceea de a pregăti copilul pentru viață. Percepțiile, reprezentările, memoria, creativitatea, se dezvoltă prin joc. Voința, perseverența,

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

stăpânirea de sine, răbdarea, atenția, respectul față de ceilalți, responsabilitatea, cinstea, curajul, necesare fiecărei persoane, sunt trăsături de personalitate ce pot fi formate de la vârstele mici prin joc.

Jocul dezvoltă copilului procesele psihice intelectuale: gândirea memoria, imaginația; percepțiile de formă, culoare, mărime, distanță, greutate.

În timpul jocului, copilul se implică total și de bună voie. Copiii care doresc să intre în jocul unui grup, în mod intenționat vor accepta regulile grupului, acest fapt contribuind la conștiința disciplinei în dezvoltarea personală a preșcolarului. Personalitatea copiilor care nu au ocazia de a se juca cu alți copii de vârstă asemănătoare rămâne nedezvoltată. Copilul se dezvoltă pe plan psihologic prin joc și prin imitație. Jocul reprezintă pentru copil activitatea care scoate în evidență cel mai expresiv mod de a fi.

Copilul se joacă de când se naște. Prin urmare, jocul reprezintă pentru copil întâia formă de activitate, întrucât învață să imite abia după câteva luni de la naștere. Jocul pune în evidență atitudinile cele mai pregnante și caracteristicile personalității copilului.

Jocul prezintă o funcție terapeutică pentru copii, mai ales pentru aceia cărora le este teamă să intre într-o competiție și nu îndrăznesc să ia inițiativă. Cu ajutorul jocului, ei se desprind de copilul timid care au fost și își face loc în dinamica jocului. Pentru acești copii, jocul de rol semnifică eliberarea de cenzură, fiindcă, aflându-se în pielea personajului, poate acționa cum dorește, poate exprima prin cuvinte ce dorește, pentru că dojenelile sunt adresate personajului, iar lui nu i se aduc nici un fel de mustrări. astfel, prin joc, copilul își dezvoltă sentimentele, și astfel poate fi cunoscut mai bine de către adulții din jurul său.

Prin activitatea de joc, copiii exersează comunicarea, folosind semne nonverbale, utilizând cuvinte din diverse domenii de activitate, iar astfel își manifestă creativitatea. Cu ajutorul jocului, copiii învață să identifice lucrurile din jur, își îmbogățesc cunoștințele, își îndeplinesc necesitatea de a face mișcare, dobândesc încredere în ei înșiși. Prin joc, copiii preiau responsabilitățile adulților, reproducând activitatea acestora. Nu sunt de neglijat nici valorile formative ale jocului. Prin natura lui, jocul dezvoltă spiritul de observație și de investigație; dezvoltă gândirea logică și creativă, cultivă imaginația, formează conduita morală, dezvoltă memoria etc. Un rol important al jocului, indiferent de tipul său, este acela de a atenua oboseala.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

De-alungul timpului, au fost evidențiate numeroasele valori ale jocului. Cu ajutorul jocului, copilul are posibilitatea să desfășoare activități în sensul identității personale, învață să rezolve problemele reale de viață.

Jocul este o acțiune specific umană. Competițiile sacrale ale latinilor erau numite jocuri. Jocul era caracteristic acțiunilor distinse. Din privința lor, simțul ludic semnifica demnitatea, frumusețea, superioritatea, voioșia, aspirația spre libertate.

În literatura de specialitate se regăsesc o serie de teorii în care se încearcă explicarea originii, a specificității și finalității jocului. Teoria recreerii, enunțată de Schaller și Lazarus, specifică faptul că jocul este considerat a fi o activitate de recreere, cu rolul de a odihni organismul. Teoria surplusului de energie, a lui Schiller și Spencer, privește jocul ca pe un excedent de energie înmagazinată treptat și eliberată în mișcări fără utilitate imediată și care se organizează prin intermediul jocului. Karl Gross enunță teoria exercițiului pregătitor, în care abordează jocul din punct de vedere biologic. O altă teorie este teoria jocului ca stimulent al creșterii a lui H. Carr. Acesta privește jocul ca pe un exercițiu cu rol în susținerea funcțiilor existente (Claparede, 1975)

1.1. Funcțiile jocului

Fiecare joc îndeplinește anumite funcții care se reflectă asupra copilului care se joacă, dar și asupra celui care coordonează sau doar supraveghează acțiunile copilului.

Funcțiile jocului sunt următoarele (**Răduț-Tarciu, 2013):

1. Funcția cognitivă, informativă.

Prin joc copilul acumulează noi cunoștințe și își formează deprinderi, priceperi și obișnuințe.

2. Funcția stimulatív-motrică (motorie).

Orice joc stimulează dezvoltarea motorie a copilului. Chiar dacă jocurile îi solicită fizic pe copii, la sfârșitul acestora, copiii nu resimt oboseala, vrând să își reia activitatea.

3. Funcția formativ-educativă

Jocul contribuie la perfecționarea funcțiilor cognitive ale copilului, la dezvoltarea afectivă, precum și la dezvoltarea unor aptitudini.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

4. Funcția socială

Pentru copil, jocul reprezintă prima formă de activitate fundamentală cu care el intră în contact.

5. Funcția de echilibrare-tonificare

Un interes, unele trăsături de personalitate, de caracter, atât de elocvente în timpul alegerii și desfășurării anumitor jocuri, pot servi ca funcție de echilibrare-tonificare sau ca funcție de sprijin în modificarea atitudinii celui care se joacă față de anumite microstructuri ale realității sociale (familia, grădinița, școala, obiectul de studiu, sau altele) și, implicit, în crearea condiției pozitive de accesibilitate pentru orice acțiune cu rol formativ.

6. Funcția terapeutică

Jocul reprezintă o terapie plăcută și prin urmare, determină obținerea de rezultate pozitive și durabile, deopotrivă.

7. Funcția cathartică (de curățire, de purificare)

În *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar*, (Mitu F. și Antonovici Ș., 2005), sunt redate următoarele funcții ale jocului stabilite de Jean Piaget:

- Funcția de adaptare;
- Funcția formativă și informativă;
- Funcția de descărcare energetică și de rezolvare a conflictelor afective;
- Funcția de socializare.

În raport cu etapa de dezvoltare și cu contribuția asupra evoluției și integrării sociale, au fost constatate următoarele funcții ale jocului (Lupu, Niculescu, 2007):

1. Funcțiile principale;
2. Funcțiile secundare;
3. Funcțiile marginale.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

1.2. Clasificarea jocurilor

Numeroși specialiști în științele educației au divizat jocurile în funcție de anumite criterii.

În funcție de criteriul evolutiv, Piaget a întocmit o clasificare a jocurilor spontane astfel:

- jocul de exersare;
- jocul simbolic sau de creație;
- jocul cu reguli;
- jocul de construcție (Voiculescu, 2003).

Piaget clasifică jocurile și în funcție de criteriul psihologic, după cum urmează:

- jocul-exercițiu;
- jocul simbolic;
- jocul cu reguli (Lupu, Niculescu, 2007).

K. Gross identifică jocurile astfel:

- jocul de experimentare;
- jocul de funcții generale;
- jocul senzorial;
- jocul motoriu;
- jocul intelectual;
- jocul afectiv;
- jocul de voință (coord. Șchiopu, 1970).

În teoria sa, Claparede divide jocurile în două categorii (coord. Șchiopu, 1970):

- jocuri senzoriale, motrice și psihice
- jocuri de luptă, de vânatoare, sociale, familiale, de imitație.

Claparede a împărțit astfel jocurile, după funcțiile exersate: generale sau numai speciale, ajungând la concluzia că jocurile clasificate antrenează una din funcțiile psihologică sau fiziologică.

A. Jocuri de funcții generale:

- **Jocuri senzoriale**, din care fac parte acele jocuri care stimulează simțurile. Copiii îndrăgesc acest tip de joc, întrucât, sunt încă la vârsta la care acumulează informații noi antrenându-

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

și capacitățile senzoriale. În cadrul acestor jocuri, copiii întrebunțează instrumente muzicale sau alte materiale care să producă sunete, diverse substanțe și alimente, plante, culori etc.

- **Jocuri motrice.** Prin intermediul lor, copiii mici exersează coordonarea mișcărilor, îndemânarea, agilitatea, își dezvoltă forța, promptitudinea și vorbirea.

- **Jocuri psihice** sunt de două tipuri:

- *Intelectuale*, în care imaginația copilului joacă un rol foarte important. În timpul acestor jocuri, copilul depune un efort intelectual complex;
- *Afective*, prin intermediul cărora copilul încearcă o serie de emoții negative sau pozitive.

B. Jocuri cu funcții speciale:

- **Jocuri de luptă.** În cadrul acestora, copilul are posibilitatea de a-și antrena îndemânarea și forța fizică.

- **Jocuri de vânătoare.** Cel mai cunoscut joc al copiilor de acest tip este *Ascunselea*. Totuși, până la vârsta de trei ani inclusiv, copiii nu pot respecta întrutotul regulile jocului, cauza fiind egocentrismul. Astfel, dacă se întoarce cu spatele, copilul crede că nici ceilalți nu-l observă.

- **Jocuri sociale.** Din această categorie fac parte taberele, excursiile, drumețiile, plimbările. În cadrul acestora, copiii imită comportamente sociale.

- **Jocurile familiale:** *De-a familia*, *De-a mama* etc, sunt jocuri în care copiii imită comportamente familiale.

- **Jocuri de imitație:** imitația ca atare și pentru scopul de a-și face rost de materiale necesare în timpul jocului; imitația-joc, în care preșcolarul se implică deoarece îi face plăcere să imite.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 2

JOCUL-ACTIVITATEA FUNDAMENTALĂ ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

În activitățile din grădinița de copii se regăsesc mai multe tipuri de jocuri. Cea mai îndrăgită formă de joc de către copii este **jocul de creație**. Pentru desfășurarea acestor jocuri, copiii se inspiră din viața de zi cu zi. *De-a doctorul*, *De-a mama*, sunt doar câteva exemple.

De multe ori, observăm cum preșcolarii întrebunțează unele obiecte, în alte scopuri decât cele pentru care au fost create. De exemplu, un liniar ca microfon, cartonașe în locul banilor sau a билетelor de tren etc. Acesta reprezintă o altă variantă a jocurilor de creație. Îndeosebi la vârsta preșcolară, comparativ cu celelalte etape ale copilăriei, copiii manifestă interes față de jocurile ce au subiecte din povești.

Printre jocurile de creație se întâlnesc și jocurile de construcție. Prin **jocul de construcție**, copilul învață treptat să realizeze diferite construcții, fie din imaginație, fie după model, recreând astfel obiecte din mediul înconjurător.

Preșcolarii simpatizează aceste jocuri, întrucât, cu ajutorul materialelor puse la dispoziția lor în cadrul acestui centru (cuburi de lemn/plastic, lego, rotodiscuri, cărămizi din materiale ușoare, plasticon, “arici”, materiale naturale, mozaic, sârmă etc), pot realiza fel și fel de construcții, exersându-și totodată creativitatea și orientarea în spațiu. Jocul de construcții contribuie cu succes la dezvoltarea coordonării mișcărilor copilului.

Jocurile logice urmăresc dezvoltarea gândirii prin operațiile mintale.

Prin desfășurarea **jocurilor de mișcare** se dorește printre altele dezvoltarea armonioasă a corpului, întărirea sănătății, călirea organismului, dar și creșterea capacității intelectuale.

Jocurile distractive au o anumită temă și reguli stabilite încă de la început. Amuzamentul acestor jocuri se creează prin creativitatea, cunoștințele și mișcărilor copiilor.

În grădiniță sunt frecvent întâlnite **jocurile spontane**. În acest tip de jocuri, intervenția educatoarei lipsește. Ea este acum un simplu participant la joc, iar rolul ei este acela de a observa

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

preșcolarii, pentru a constata preferințele copiilor cu privire la alegerea jocurilor, a conținuturilor, a jucăriilor alese, a modului preșcolarilor de a-și pregăti materialele necesare.

La copilul de 4 ani încep să apară *jocurile cu reguli*. Acestea prezintă un caracter competitiv.

Jocul didactic este condus de educator. Acesta are obligația de a-l proiecta judicios, astfel încât, succesiunea momentelor activității să îndrume preșcolarii în a-și însuși noțiunile noi predate care vizează conținutul jocului. În cadrul vizitelor, excursiilor, plimbărilor, copiii utilizează experiența dobândită prin activitățile de învățare. (Voiculescu, 2003)

2.1. Jocul didactic- caracteristici generale

Pe parcursul unei zile la grădiniță, copiii au ocazia să ia parte la jocuri organizate –încă de la intrarea sa în grădiniță când au loc activitățile liber alese, și chiar și în timpul activităților comune, când joaca devine mult mai serioasă. Tocmai datorită caracterului distractiv și al seriozității care se regăsesc în jocurile didactice, preșcolarii respectă regulile acestora fără o străduință prea mare, își mențin concentrarea o perioadă mai mare de timp, capătă curajul în forțele proprii. Surpriza, așteptarea, acțiunea, deznodământul jocului, sensibilizează copilul îi stârnește interesul și îi stimulează participarea.

Pe baza principiilor didacticii, în conținuturile învățării trebuie să se țină seama întotdeauna de particularitățile de vârstă ale copiilor. Dintre toate mediile sociale în care copilul se formează, jocul este întâlnit cel mai pregnant în grădiniță.

Jocurile copiilor sunt influențate de mediul cultural multilateral în care trăiește copilul. Elementele mediului social se răsfrâng asupra modului în care copilul se comportă în joc, felului în care dialoghează, tonului pe care-l utilizează.

Jocul didactic contribuie la educarea morală și socială a copilului. Regulile sale reglează întreaga acțiune de joc. Însușindu-și regulile de joc, copilul își dezvoltă judecata morală

În grădinița de copii jocul reprezintă o metodă de învățare, în cadrul căruia copilul se poate exprima liber. Jocul didactic pune în prim plan copilul, care participă el însuși la formarea sa, pune în prim plan nevoile lui, interesele lui. Jocul didactic face parte din sistemul mijloacelor de educație. Jocul pune accent pe cunoaștere. În activitățile de joc didactic, se acordă importanță egală atât

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRUJ 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

jocului cât și instruirii. Prin intermediul jocului, copilul se familiarizează cu tot ceea ce îl înconjoară. În cadrul activităților din grădiniță, jocul se regăsește în activitățile la alegere, în activitățile de învățare dirijată și în alte tipuri de activități- cele desfășurate după-amiaza, la grădinițele cu program prelungit. Jocul didactic este metoda care are ca factor principal acțiunea didactică.

Jocurile didactice reprezintă jocurile cu cel mai pronunțat caracter instructiv-educativ. Ele conțin o tematică variată și se pot desfășura în orice moment al zilei, atât în activitățile obligatorii, cât și în afara lor. În alcătuirea lor, educatoarea va ține seama de cunoștințele copiilor. Sarcina didactică trebuie formulată astfel încât să fie atractivă pentru copii. În strânsă legătură cu sarcina, regulile jocului arată copiilor cum să se joace.

Elementele de joc: aplauzele, mișcarea, surpriza, momentele de tăcere, întrecerea, cooperarea, recompensa, penalizarea greșelilor etc., fac rezolvarea sarcinilor de joc mult mai atractivă.

Prin intermediul jocului didactic se activează vocabularul, se dezvoltă vorbirea copiilor, se corectează deficiențele de exprimare și se formează deprinderea de exprimare corectă, coerentă și în propoziții logice, se dezvoltă inventivitatea, inițiativa, flexibilitatea gândirii. Copilul își dezvoltă spiritul de observație, precum și potențialul biopsihic.

Jocul didactic implică o serie de procese psihice: limbajul, memoria, gândirea, voința, atenția, spiritul de observație, imaginația.

Cu ajutorul jocului didactic, copilul își însușește cunoștințe noi despre mediu și viață, își formează deprinderi trainice, trăsături complexe de caracter, convingeri, intense trăiri emoționale. Deoarece acestea sunt atractive, copiii vor învăța cu plăcere și vor fi mult mai activi în timpul activităților, fiind mai interesați de cele ce se întâmplă. Prin acest tip de activitate, copilul învață să accepte competiția cu alți colegi, precum și cu sine însuși.

În timpul jocului copilul învață să numere, să denumească diferite obiecte, să vorbească corect. Jocul constituie un mijloc de valorificare și de aplicare a cunoștințelor dobândite. Jocurile didactice au rolul de a solicita intelectul copiilor. Pe perioada desfășurării lor, copilului i se oferă ocazia de a rezolva sarcini individuale. În unele jocuri li se cere preșcolariilor să facă deosebirea dintre obiecte de mare și mică dimensiune, de lungime diferită, li se cere compararea lucrurilor în funcție de diferite criterii,

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Rolul jocului didactic este de a facilita introducerea preșcolarilor în activitatea de învățare. Prin intermediul său, copilul învață să compare, să observe, să dialogheze.

Jocul didactic produce efectele necesare dacă educatoarea va realiza o suprapunere a temei jocului și a materialului didactic folosit, cu modalitatea de folosire a cuvintelor. De asemenea, se va acorda atenție și recompenselor.

Prin jucăriile utilizate și alte materiale va trebui să se realizeze un contact direct între obiectele din viața reală și modul lor de întrebuițare.

Activitatea de joc trebuie direcționată astfel încât să-i formeze preșcolarului capacitatea de diferențiere a binelui de rău, a ceea ce este drept de ceea ce este nedrept. Jocul didactic ca metodă educativă, a fost inclusă de către pedagogia contemporană în rândul metodelor active. Jocul în grădiniță reprezintă principiul de educație, dar și o formă de organizare a vieții.

Jocurile didactice organizate de cadrele didactice din învățământul preșcolar trebuie să cuprindă în cadrul etapelor diverse sarcini didactice în care preșcolarul face ceva. Gradul de dificultate al jocului depinde în mare măsură de vârsta al copilului, unele jocuri fiind mai complicate iar altele mai simple.

Ca orice joc, și jocul didactic se realizează după reguli dinainte stabilite. Educatoarea va supraveghea jocul, observând dacă regulile sunt respectate.

Este important ca jocul didactic să îndeplinească unele exigențe:

- să conțină scop și sarcini didactice;
- să utilizeze sarcini de joc pentru a se putea realiza sarcina propusă;
- să întrebuițească reguli de joc, cunoscute și respectate de către copii
- să aibă un conținut accesibil și atractiv.

Jocul didactic își propune să destindă copiii, să le aducă o stare de bucurie și de bună dispoziție funcțională, printr-o activitate atractivă. Bunul demers al jocului didactic precum și însușirea noilor cunoștințe de către copii depinde în mare măsură de proiectarea, organizarea și desfășurarea metodică a jocului.

Conținutul jocului trebuie să fie accesibil copiilor; obiectivele, dar și sarcinile de învățare, vor fi adaptate particularităților de vârstă și individuale ale copiilor.

Trebuie acordată importanță și materialului didactic utilizat. Acesta va trebui să fie divers, de calitate, în concordanță cu conținutul jocului și cu particularitățile de vârstă și individuale ale

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

copiilor. Pentru a-și atinge scopul, educatoarea trebuie să utilizeze material simplu, clar, atractiv, cu valoare artistică. Pentru planșele și panourile folosite pentru întreaga grupă, ea va distribui copiii astfel încât toți să aibă vizibilitate.

Desfășurarea corectă și eficientă a jocului presupune mult mai multe condiții decât un material potrivit din toate punctele de vedere. Sala de grupă trebuie să dispună de spațiu adecvat, un spațiu în care preșcolarii să-și poată desfășura jocul.

Timpul suficient e o altă cerință a derulării unui joc încununat de succes. Sunt la fel de importante regulile, care conferă securitate jocului și implicarea educatoarei. Ea nu e doar un simplu participant. Rolul ei este și acela de a iniția noi direcții și intervenții. Totodată, educatoarea va fi mereu atentă la ceea ce se întâmplă în timpul jocului.

Un joc didactic este cel mai bine realizat, atunci când preșcolarii manifestă interes și participă cu plăcere la activitate. Trăsătura distractivă diminuează inflexibilitatea jocului didactic, păstrându-i totodată seriozitatea.

Pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea jocului didactic, educatorul va ține seama de pregătirea, organizarea jocului, respectarea secvențelor, ritmul și strategia jocului, precum și de varietatea elementelor de joc. De asemenea, fiecare copil în parte va trebui motivat, în scopul activizării lui depline.

În concluzie, jocul didactic conține atât elemente de învățare, cât și elemente de joc. El face legătura dintre mediul preșcolar și școlar. Prin urmare, jocul didactic reprezintă forma fundamentală de organizare a activității instructiv- educative din grădinița de copii.

2.1.1. Clasificarea jocurilor didactice:

În literatura de specialitate, jocurile didactice au fost clasificate în funcție de mai multe criterii.

Unul dintre criterii, îl constituie scopul educațional. În funcție de acesta, jocurile se pot clasifica în:

- jocuri de mișcare. Scopul acestora este de a dezvolta copiii calitățile, priceperile și deprinderile motrice;
- jocuri senzoriale

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- jocuri intelectuale (jocuri pentru exersarea pronunției corecte, jocuri de atenție și orientare spațială, jocuri pentru dezvoltarea memoriei și a gândirii, jocuri de expresie afectivă (Dumitru, Dumitru, 2013).

În aceeași operă citată, se regăsesc jocuri didactice clasificate în funcție de conținut și locul ocupat în activitate.

În funcție de sarcina didactică, întâlnim în grădiniță:

- jocuri pentru fixarea și sistematizarea cunoștințelor;
- jocuri de transmitere și însușire de noi cunoștințe;
- jocuri de verificare și evaluare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor.

După conținut, jocurile se împart în:

- jocuri didactice pentru educarea limbajului;
- jocuri didactice cu conținut matematic;
- jocuri didactice pentru cunoașterea mediului înconjurător

În funcție de locul ocupat în activitate, jocurile se clasifică astfel:

- jocuri organizate ca activitate de sine stătătoare;
- jocuri integrate în activitate.

2.1.2. Etapele desfășurării jocului didactic:

Organizarea rațională a unui joc didactic în grădinița de copii, exercită o influență prielnică ritmului de desfășurare a acestuia. Un alt beneficiu constă în realizarea cu succes a scopului propus.

În genere, un joc didactic înglobează în structura sa o serie de momente:

- Introducerea în joc;
- Anunțarea titlului jocului și a obiectivelor;
- Prezentarea și intuirea materialului;
- Explicarea și demonstrarea regulilor jocului;
- Desfășurarea jocului de probă în vederea fixării regulilor;
- Executarea jocului de către copii;
- Complicarea jocului;
- Evaluarea (inclusiv a conduitei).

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Pentru integrarea în activitate a tuturor copiilor, este necesar ca în timpul jocului didactic să fie favorizată comunicarea, consultarea și conlucrarea în activitatea de învățare. Astfel, chiar și copiii timizi sau cei cu tendințe spre pasivitate vor dori să activeze în cadrul jocului.

În prima etapă a jocului, *Introducerea în joc*, educatoarea va urmări să capteze atenția preșcolarilor, prin utilizarea unui element surpriză, cum ar fi o jucărie, o scurtă discuție etc.

Specificarea titlului jocului și a obiectivelor are rolul de a orienta copiii în specificul activității didactice.

De *explicarea și demonstrarea regulilor jocului* depinde reușita jocului. Acestea trebuie înțelese de toți membrii grupeii. În acest fel, preșcolarii vor putea face față sarcinilor din cadrul activității.

Mai ales la grupa mică, se va pune accent pe *derularea jocului de probă*.

Etaplele principale ale activității sunt *executarea jocului de către copii și complicarea jocului*. În aceste etape, educatoarea va trebui să urmărească nu doar respectarea regulilor de către preșcolari, ci și gradul de îndeplinire a sarcinilor în înșiruirea lor logică și normală. Va trebui să îmbine elementele de joc cu sarcinile didactice și să asigure atmosfera relaxantă și ritmul viii, pentru a păstra interesul copiilor față de activitate. Totodată, ea va activa toți copiii, ținând cont de posibilitățile lor și stimulându-le spiritul de independență. O altă sarcină a sa este de a se asigura de rezolvarea rapidă și corectă a cerințelor și să antreneze și copiii în conducerea jocului.

Pentru ca jocul didactic să-și dovedească eficiența, este necesară introducerea de noi elemente în joc și de *complicarea jocului*. Momentul este caracterizat prin sarcini didactice mai dificile.

Desfășurarea propriu-zisă a jocului indică educatorului nivelul de cunoștințe anterioare al copiilor. De aceea, orice activitate de joc se va baza pe noțiunile predate.

2.2. Jocul didactic în activitățile de educare a limbajului

Copilul intră în grădiniță când limbajul său e mai avansat. Acum este perioada când este apt a utiliza corect exprimările gramaticale. El vorbește acum fluent, utilizând propoziții dezvoltate, sau chiar fraze.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

În perioada preșcolară, principalul obiectiv al activităților de educare a limbajului este îmbogățirea vocabularului, precum și însușirea corectă de către preșcolari a structurii fonetice și gramaticale a limbii române. Jocul didactic îi permite educatorului valorificarea la timp a disponibilităților preșcolarilor. Jocul ajută preșcolarul să-și exerseze înțelegerea prin comunicare, să-și dezvolte capacitatea de a discrimina, de a judeca, de a-și imagina și formula verbal imaginarul și realul.

Evoluția limbajului presupune ea însăși o serie întreagă de interese succesive. La început, copilul nu folosește decât substantivele, indicând obiectele cunoscute, apoi, în vocabularul său apar verbele, conjuncțiile, adjectivele, numeralele, pronumele. Această ordine e foarte constantă, este independentă de vârsta la care apare limbajul și modul de învățare a acestui limbaj.

Limbajul copiilor este egocentric și socializat. Până la intrarea în școală este egocentric în proporție de peste 50%, procent ce scade cu înaintarea în vârstă. Vorbirea copilului din grădiniță e mult mai spontană, experiența sa verbală de până la 6-7 ani, infuențându-i întreaga evoluție psihică.

Pentru a le forma preșcolarilor capacitățile de comunicare, educatoarea trebuie să aibă în vedere *caracteristicile esențiale ale limbajului la vârsta preșcolară*:

- sporirea expresivității;
- trecerea de la limbajul interior la cel exterior;
- dezvoltarea morfologiei și a sintaxei vorbirii.

Prin intermediul jocului didactic copiii înțeleg mult mai ușor unele concepte și totodată își fixează sau repetă anumite cunoștințe într-o manieră plăcută, fără ca preocuparea participanților la discuție să se diminueze. În plus, prin joc, copiii își satisfac trebuința de vorbire și trebuința de dezvoltare internă.

Jocul este activitatea fundamentală la vârsta preșcolară. „Jean Piaget consideră că jocul este un tip de adaptare, adică asimilare și acomodare.” (Mitu și Antonovici, 2005, p. 16). Jocul nu este o activitate atât de simplă cum pare la prima vedere. Prin intermediul său, respectând regulile, copilul devine mai disciplinat, își consolidează relațiile de prietenie, interrelaționează cu ceilalți, exersându-și abilitățile de vorbire, asimilează noi cunoștințe cu privire la diverse aspecte.

În grădiniță, jocurile didactice de educare a limbajului, cuprind:

- jocuri didactice pentru formarea deprinderii de a pronunța corect sunetele. De exemplu: *Cu ce sunet începe cuvântul?*

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- jocuri didactice pentru formarea deprinderii de a efectua analize fonetice. De exemplu: *Cuvintele pereche, Câte silabe are?*

- jocuri didactice pentru consolidarea deprinderii de a folosi corect substantivele la singular și plural, în nominativ, acuzativ, dativ și genitiv. De exemplu: *Ce face păpușa? A, al, ale, cui sunt jucăriile? Cui dai?*

- jocuri didactice pentru folosirea corectă a adjectivului. De exemplu: *Cum este?*

- jocuri didactice pentru consolidarea deprinderii de a construi propoziții și fraze cu sens logic și pentru formarea unei vorbiri expresive. De exemplu: *Frumusețile naturii.*

- jocuri-exercițiu pentru analiza fonetică. De exemplu: *Cum face?*

- dramatizările.

O altă clasificare a jocurilor didactice de educare a limbajului este următoarea:

- jocuri didactice pentru dezvoltarea laturii fonetice a limbajului;

-jocuri didactice pentru formarea deprinderii de exprimare corectă din punct de vedere gramatical;

-jocuri didactice pentru precizarea și activizarea vocabularului.

• **Structura jocului didactic:**

Scopul jocului poate lua diverse forme:

- consolidarea cunoștințelor teoretice sau a deprinderilor;

- dezvoltarea capacităților copiilor de a se exprima, de a relaționa cu cei din jur etc.

Conținutul jocului didactic vizează cunoștințele copiilor însușite anterior. Conținuturile au o temă variată: despre om și viața socială, despre natură, limbaj, exersarea capacităților și a proceselor psihice.

Sarcina didactică este de fapt problema principală pe care preșcolarii trebuie să o rezolve, iar pentru a găsi soluția jocului, preșcolarii vor apela la recunoaștere, descriere, reconstituire, comparație etc.

Regulile jocului arată cum trebuie rezolvată cerința. Caracterul lor este imperativ, prin urmare, trebuie respectate de toți participanții la joc.

Elementele de joc. Este recomandat ca educatorul să găsească mereu elemente noi de joc, pentru a evita plictisul.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Cercetările au scos la iveală faptul că există premise psihice favorabile pentru educarea limbajului de la o vârstă timpurie. Însușirea limbajului este un proces complex, începe în primul an de viață și se dezvoltă prin comunicarea cu ceilalți, sub influența împrejurărilor concrete de viață și a relațiilor mereu noi care se stabilesc între copil și realitatea înconjurătoare. Copilul trebuie să dobândească capacitatea de a comunica cu cei din jur, de a formula cerințe în mod inteligibil, de a exprima verbal bucuriile sau necazurile.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 3

DESIGN-UL CERCETĂRII

Designul cercetării și analiza și interpretarea datelor sunt parte integrantă a **studiului experimental privind valorizarea jocului didactic în activitățile de educarea limbajului**. Analiza și interpretarea datelor sunt detaliate în capitolul următor.

Cercetarea de față s-a ales cu *scopul de a argumenta eficacitatea utilizării jocului didactic în activitățile de educare a limbajului, precum și de a descoperi și remarca cele mai avantajoase strategii didactice de valorizare a valențelor instructiv-formative ale jocului didactic de educare a limbajului.*

Pe baza scopului, s-a pornit de la următoarea **ipoteză**:

- *Utilizarea jocului didactic cu preponderență în tipurile de activități desfășurate în grădinița de copii, ca formă de activitate sau/și ca metodă de predare-învățare-evaluare sporește capacitățile de comunicare a preșcolarilor;*
- *Practicarea jocului didactic în cadrul activităților de educare a limbajului și a activităților liber alese la preșcolari conduce la consolidarea, aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor copiilor sub aspectul dezvoltării vorbirii.*

S-au formulat următoarele obiective, ce vor fi urmărite de-a lungul cercetării:

- **O1:** *obținerea și interpretarea rezultatelor preșcolarilor din grupa de control și cea experimentală, precum și compararea acestora în etapele cercetării, pentru a constata diferențele dintre preșcolarii celor două grupe;*
- **O2:** *întrebuințarea cu preponderență a jocului didactic la grupul experimental, cu scopul de a urmări progresul preșcolarilor.*

S-a ales pentru experimentul psihopedagogic un lot format din două grupe de preșcolari, fiecare constând într-un număr de 15 copii, cu același nivel de vârstă. Pentru ca la sfârșitul cercetării să devină mai vizibil impactul produs de jocurile didactice la educarea limbajului asupra dezvoltării vorbirii la preșcolari, s-au supus cercetării cele două grupe de copii, grupul experimental fiind reprezentat de copiii de la Grădinița cu Program Normal Partoș.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Tabelele de mai jos au scopul de a evidenția faptul că în cadrul celor două colective cuprinse în experiment, sunt integrați copii cu caracteristici asemănătoare în ceea ce privește apartenența la gen, mediul familial și starea generală de sănătate.

Repartiția preșcolărilor din grupa experimentală și de control după apartenența la gen

Tabel 1

		<i>Fete</i>	<i>Băieți</i>
<i>Nr.</i>	<i>Grupa experimentală</i>	7 46.67%	8 53.33%
	<i>Grupa de control</i>	8 53.33%	7 46.67%

Mediul familial și starea de sănătate generală a copiilor din grupele experimentală și de control

Tabel 2

		<i>Grupa experimentală</i>	<i>Grupa de control</i>
<i>Tipul familiei</i>	<i>biparentală</i>	12 80%	13 86.66%
	<i>monoparentală</i>	3 20%	2 13.33%
<i>Numărul copiilor în familie</i>	<i>0</i>	8 53.33%	7 46.66%
	<i>1</i>	6 40%	6 40%
	<i>2 sau mai mulți</i>	1 6.67%	2 13.33%
<i>Starea de sănătate a copilului</i>	<i>bună</i>	14 93.33%	14 93.33%
	<i>precară</i>	1 6.67%	1 6.67%

S-a considerat a fi necesară precizarea stării de sănătate a copiilor, întrucât, copiii cu probleme de sănătate au o frecvență mai scăzută la cursuri, ceea ce poate conduce la deformarea rezultatelor în urma cercetării. Pentru selectarea participanților în vederea obținerii datelor calitative, s-a ținut cont de unele particularități: s-au căutat participanți sociabili, din același domeniu de activitate (cadre didactice din învățământul preșcolar), cu vârstă, experiență și mediu

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

școlar de proveniență diferit. S-a utilizat așadar eșantionarea teoretică. Lotul a fost alcătuit din patru persoane.

Tabel nominal cu participanții la ghidul de interviu

Tabel 3

Nr. crt.	Încadrarea	Specializarea	Vârsta	Vechimea în învățământ	Nivelul pregătire	Mediul predare
1	Profesor pentru învățământ preșcolar	Educatoare-învățătoare	27	1	superior	urban
2	Profesor pentru învățământ preșcolar	Educatoare	37	18	superior	rural
3	Educatoare	Educatoare	47	24	superior	rural
4	Educatoare	Educatoare	53	33	liceal	urban

Metode și instrumente de investigare

În cadrul cercetării cantitative s-a folosit experimentul, metodă care presupune intervenția planificată a cercetătorului în desfășurarea fenomenelor pe care le studiază. S-a ales experimentul, întrucât aceasta este considerată a fi cea mai precisă și cea mai productivă metodă care permite analiza relațiilor dintre variabile. Este cea mai precisă metodă de testare a ipotezei. Experimentul mai poate fi definit și ca observație provocată, datorită faptului că implică o schimbare, o “manipulare” a variabilelor controlată de cercetător în scopul constatării efectelor asupra altor aspecte variabile vizate în domeniul cercetării. Se pot experimenta modalitățile de lucru care au garanția că vor aduce beneficii rezultatelor anterioare.

Experimentarea pedagogică se desfășoară de regulă, în trei etape: o prima etapă cu caracter de constatare, urmează o fază fundamentală care cuprinde experimentul propriu-zis și apoi o etapă finală, de control. De reținut că personalitatea educatoarei își pune amprenta asupra metodei de cercetare.

Experimentul este o metodă care ne-a permis în cercetarea de față utilizarea testelor, metodei biografică, observației, portofoliilor copiilor, convorbirilor cu copiii etc. pentru a colecta date. În

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

prezentarea cercetării se vor prezenta realizarea și aplicarea testelor. Metodele de cuantificare a datelor folosite au fost atât clasificarea, ordonarea și ierarhizarea rezultatelor copiilor prin utilizarea scârilor de evaluare, cât și compararea rezultatelor obținute de către copiii din grupa de control cu rezultatele celor din grupa experimentală. În ceea ce privește metodele matematico-statistice de culegere și prelucrare a datelor, s-au întocmit tabele de rezultate și interpretare calitativă a constatărilor prin histograma de comparație.

Metoda calitativă utilizată este metoda interviului. Interviuul „permite cercetătorului să înțeleagă profund și nuanțat ființa umană, relațiile ei cu lumea, credințele și comportamentele specifice grupurilor sociale”. (Agabrian, 2004). Conceptul de “interviu” în limba română este un neologism preluat fonetic din limba engleză (interview). În cadrul interviului, convorbirea este orientată și condusă de către o persoană al cărei statut de intervievator este, de cele mai multe ori sesizat de către interlocutori, în scopul culegerii de informații pe o temă determinată. Chiar și în cazul interviurilor calitative nestructurate, care au caracterul unor discuții libere și deschise, în care rolul conducător al intervievatorului este mai mult sau mai puțin mascat, convorbirea păstrează, în diferite proporții, caracterul său dirijat, focalizat tematic și orientat spre culegerea de informații de la interlocutori.

Desfășurarea interviurilor a fost suspendată atunci când nu mai apărea aproape nimic nou. Prin urmare, s-a oprit derularea acestuia după aplicarea ghidului de interviu unui număr de patru cadre didactice. Ghidul de interviu s-a impus a fi cel mai eficient în practica cercetării socialului,. Prin tehnica ghidului de interviu se pot obține date consistente.

Derularea experimentului psihopedagogic

Cercetarea s-a desfășurat în intervalul 16 septembrie 2013- 30 aprilie 2014, incluzând trei etape astfel :

Etapa constatativă:

- este etapa în care au fost colectate datele inițiale, pe baza testelor, observațiilor, a probelor de control susținute de grupul experimental în perioada 16-27 septembrie 2013. Aceleași teste au fost aplicate și la grupa de control, în aceeași perioadă.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Etapa experimentală:

- reprezintă etapa fundamentală, în care a fost introdusă la grupa experimentală variabila independentă. Această etapă a început în data de 30 septembrie 2013 și a luat sfârșit în data de 5 aprilie 2014.

Etapa post-experimentală:

- în această etapă au fost aplicate preșcolarilor probele de evaluare finală, urmărindu-se concomitent evoluția celor două grupe, pentru a se observa rezultatele grupei experimentale în raport cu rezultatele grupei de control. Etapa s-a desfășurat în perioada 14-30 aprilie 2014, perioada 7-11 aprilie fiind marcată de programul Școala altfel: *Să știi mai multe, să fii mai bun!*, în care nu au avut loc activități pe domenii experiențiale.

În cadrul **etapei constatative** s-au aplicat copiilor din grupa experimentală și celor din grupa de control, teste de evaluare inițială care să redea nivelul inițial de cunoștințe al preșcolarilor. Toate testele distribuite preșcolarilor au fost structurate pe itemi. ,

În întocmirea testelor de evaluare inițială s-a ținut cont ca acestea să fie în concordanță cu ipotezele și obiectivele cercetării. Au fost distribuite preșcolarilor în această etapă, două teste de evaluare inițială.

Prin proba de evaluare inițială nr. 1- Una sau mai multe (vezi anexa 1), mi-am propus să determin nivelul de cunoștințe al copiilor din punct de vedere a folosirii corecte a substantivelor la singular și plural. În corectarea testului, s-a avut în vedere capacitatea preșcolarilor de a denumi corect obiectele/ființele reprezentate în imagini, de a specifica forma corectă a cuvântului atât la singular (de exemplu: morcov și nu morcove) cât și la plural și de a formula corect propoziții simple. Corectare testului s-a realizat pe baza descriptorilor de performanță (vezi tabelul 4)

Preșcolarii au fost notați cu calificative, după cum urmează

- copilul obține 2.5 puncte = INSUFICIENT (comportament absent);
- copilul obține 5 puncte = SUFICIENT (comportament în atenție specială);
- copilul obține 7.5 puncte = BINE (comportament în dezvoltare);
- copilul obține 10 puncte = FOARTE BINE (comportament atins).

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov**Descriptorii de performanță din cadrul probei inițiale nr.1**

Tabel 4

Conținuturi	Obiective	Itemi	Descriptorii de performanță	Punctaj
Recunoașterea obiectelor/ ființelor	Să recunoască obiectele/ ființele reprezentate în imagini	1	Nu recunoaște niciun obiect/ființă dintre cele reprezentate în imagini.	0 p.
			Recunoaște din obiectele/ființele reprezentate în imagini un număr de:	
			- un obiect/o ființă.	0.5 p
			- două obiecte/ființe.	1 p.
			- trei obiecte/ființe.	1.5 p.
			- patru obiecte/ființe.	2 p.
Utilizarea corectă a substantivelor la singular și plural	Să utilizeze corect substantivele la singular și plural	2	Nu utilizează corect niciun substantiv la singular sau plural reprezentat în imagini.	0 p.
			Utilizează corect dintre substantivele la singular sau plural reprezentate în imagini, un număr de:	
			- unu sau două substantive.	1 p.
			- trei sau patru substantive.	2 p.
			- cinci sau șase substantive.	3 p.
			- șapte sau opt substantive.	4 p.
Formularea corectă a propozițiilor	Să formuleze corect propoziții simple, utilizând corect cuvintele reprezentate	3	Formulează utilizând cuvintele reprezentate în imagini, un număr de:	
			- o propoziție simplă.	1 p
			- două propoziții simple.	2 p
			- cinci propoziții simple.	3 p
			- opt propoziții simple.	4 p.

Prin intermediul probei de evaluare inițială nr. 2- Câte silabe are? (vezi anexa 2), s-a dorit evidențierea capacității preșcolarilor de a despărți cuvintele în silabe. S-au utilizat în acest sens, cuvinte formate din 2 sau 3 silabe. Pentru evaluarea preșcolarilor, s-a ținut cont de descriptorii de performanță specificați în tabelul 4. Prin urmare, pentru fiecare rezolvare corectă, copilul a primit 1.5 puncte, 1 punct acordându-se din oficiu. Notarea copiilor s-a prin utilizarea calificativelor, după cum urmează:

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

- copilul obține 2.5 puncte sau mai puțin = INSUFICIENT (comportament absent);
- copilul obține până la 5.5 puncte sau mai puțin = SUFICIENT (comportament în atenție specială);
- copilul obține până la 8.5 puncte sau mai puțin = BINE (comportament în dezvoltare);
- copilul obține între 9 și 10 puncte = FOARTE BINE (comportament atins).

Descriptorii de performanță din cadrul probei inițiale nr. 2

Tabel 5

Conținut	Obiectiv	Item	Descriptorii de performanță	Punctaj
Despărțirea în silabe.	Să despartă corect în silabe cuvintele reprezentate în imagini.	1	Dintre cuvintele reprezentate în imagini, desparte corect un număr de:	
			- un cuvânt.	1.5 p.
			- două sau trei cuvinte.	4.5 p.
			- patru sau cinci cuvinte.	7.5 p.
			- șase cuvinte.	9 p.
				+ 1 punct din oficiu

Pe baza rezultatelor obținute în etapa constatativă, s-a remarcat nivelul scăzut al mai multor preșcolari. În cadrul **etapei experimentale** a fost introdusă la grupa experimentală variabila independentă.

Prin urmare, jocul didactic de educare a limbajului, a fost folosit pe perioada întregii cercetări, atât în cadrul activităților comune cât și în cadrul activităților liber alese. De altfel, prin conversațiile libere cu copiii, de-alungul cercetării s-au consolidat zilnic, ori de câte ori a fost ocazia sau a fost nevoie, cunoștințele copiilor sub aspectul dezvoltării limbajului.

Pentru dezvoltarea capacității de comunicare orală s-au desfășurat jocuri în vederea:

- cunoașterii particularităților diferitelor situații de comunicare (dialogul prin telefon, dialogul între colegi, dialogul cu adulții etc) - *Ce știi despre?* etc;
- susținerii unui dialog atât în calitate de vorbitor cât și de auditor - *Telefonul, La piață* etc.;
- formulării întrebărilor și răspunsurilor - *Să citim o imagine* etc.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Pentru dezvoltarea auzului fonematic au fost demarate jocuri cu întreaga grupă de copii sau/și grupe mici de copii, jocuri care să exerseze memoria auditivă, capacitatea de diferențiere fonematică, atenția auditivă, auzul fonematic: *Cu ce sunet începe cuvântul?*, *Îndreaptă greșeala*, *Ce e bine, ce e rău?*, *Cine spune mai multe cuvinte*, etc.

Pentru însușirea corectă a pronunțării sunetelor șuierătoare *ș* și *j* și diferențierea acestor sunete de siflantele *s* și *z* s-a desfășurat jocul *Trenul și vântul* (Taiban, Petre, Nistor, 1976). Scopul jocului a avut în vedere dezvoltarea auzului fonematic, însușirea corectă a pronunțării sunetelor șuierătoare *ș* și *j* și diferențierea acestor sunete de siflantele *s* și *z*. Sarcina didactică a jocului a constat în pronunțarea corectă a consoanelor *ș* și *j*.

În sala în care s-a desfășurat jocul, educatoarea a amenajat dinainte un cadru special care să le sugereze preșcolariilor o cale ferată. Copiii au fost împărțiți în două grupe: cea a trenului și cea a vântului. Primul fluier al educatoarei a reprezentat un semnal pentru “tren”. Prin urmare, preșcolarii din aceasta grupă s-au deplasat pe “șine”, șuierând- *ș*, *ș*, *ș*. Al doilea semnal a fost indicat grupei a doua. Copiii din această echipă au trebuit să depășească “trenul”, ținând brațele lateral și imitând vântul- *j*, *j*, *j*. Jocul a continuat cu schimbarea rolurilor.

Pentru complicarea jocului, s-au format patru grupe: a albinelor, a șarpelui, a trenului și a vântului, fiecare reproducând sunetul caracteristic.

În cadrul jocului, s-a constatat dificultatea unui preșcolar de a pronunța sunetul *s*. Având în vedere acest aspect, educatoarea nu a omis să precizeze faptul că *s* și *z* se pronunță ținând colțurile buzelor bine trase în părți și plasând limba în spatele incisivilor inferiori, pe când pentru articuarea sunetelor *s* și *z*, gura trebuie rotunjită iar vârful limbii dus înspre palat. Indicațiile s-au făcut în timpul jocului, însă nu și în vorbirea de zi cu zi.

Totodată, de-a lungul perioadei experimentale, s-au desfășurat exerciții individuale de pronunție a sunetului *s*.

În prima etapă s-au realizat suplimentar față de restul grupei, exerciții generale pentru dezvoltarea respirației: exerciții pentru dezvoltarea mușchiiului lingual și exerciții de dezvoltare a auzului fonematic.

În etapa de impostare a sunetului, s-au utilizat ca instrumente o oglindă și un băț de chibrit. Oglinda a ajutat copilul să surprindă mișcările de articulație, iar bățul de chibrit a ajutat la eliberarea suflului din cavitatea bucală pe șanțul central al limbii.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

În cea de-a treia etapă, sunetul a fost introdus mai întâi în silabe, apoi în cuvinte. S-a realizat diferențierea sunetelor la nivelul silabelor și la nivelul cuvintelor.

În ultima etapă, s-a realizat automatizarea sunetului în vorbire, utilizându-se propoziții și poezii scurte.

Este important de precizat că preșcolarul în cauză este născut în luna ianuarie a anului 2010, având prin urmare, la încheierea grupei mici, vârsta de trei ani și cinci luni, la această vârstă greșelile de pronunție fiind foarte des întâlnite în rândul copiilor, dar nefiind considerate defecte.

În etapa experimentală s-au introdus și alte jocuri cu privire la **aspectul lexical și sintactic**:

-intuirea elementelor componente ale unor structuri gramaticale (silabe, cuvinte, propoziții)

– *Silabe vesele, Câte cuvinte am spus?, Spune-mi un cuvânt cu tot atâtea silabe, Cuvinte și propoziții, Ești un bun cunoscător, etc.;*

-intuirea sensurilor unor cuvinte prin activități de joc și învățare (omonime, antonime, sinonime) - *Găsește cuvântul potrivit, Cum mai poți spune?, Cum spun eu și cum spui tu?* etc. Jocul didactic *Cum spun eu și cum spui tu?* a avut în vedere scopul de a îmbogăți și activa vocabularul preșcolarilor cu cuvinte ce denumesc antonime. Sarcina didactică a constat în denumirea antonimelor de către copii, astfel încât să realizeze corect acordul substantivelor cu numărul singular și plural, cu genul feminin și masculin.

Cu privire la aceste aspecte, preșcolarilor li s-a distribuit un test în perioada de evaluare sumativă (vezi anexa 3), în luna ianuarie a anului 2014. Corectarea testului s-a realizat pe baza descriptorilor de performanță specificați în tabelul 6.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov**Descriptorii de performanță din cadrul probei de evaluare sumativă**

Tabel 6

Conținuturi	Obiective	Itemi	Descriptorii de performanță	Punctaj
Recunoașterea obiectelor/ ființelor	Să formeze perechi de obiecte a căror denumire reprezintă cuvinte cu sens opus	1	Nu formează corect nicio pereche de obiecte a căror denumire reprezintă cuvinte cu sens opus.	0 p.
			Formează corect din perechile de obiecte a căror denumire reprezintă cuvinte cu sens opus	
			- o pereche.	1 p.
			- două perechi.	2 p.
			- trei perechi.	3 p.
			- patru perechi.	4 p.
Intuirea sensurilor cuvintelor	Să precizeze corect cuvintele opuse specificate de către educatoare	2	Nu precizează corect niciun cuvântul opus specificat de către educatoare.	0 p.
			Precizează corect din cuvintele opuse specificate de către educatoare.	
			- unu sau două cuvinte.	1.5 p.
			- trei, patru sau cinci cuvinte.	3 p.
			- șase sau șapte cuvinte.	4.5 p.
			- opt, nouă sau zece cuvinte.	6 p.

Copiii au fost notați cu calificative, astfel:

- copilul obține 2.5 puncte sau mai puțin = INSUFICIENT (comportament absent);
- copilul obține până la 5.5 puncte sau mai puțin = SUFICIENT (comportament în atenție specială);
- copilul obține până la 8.5 puncte sau mai puțin = BINE (comportament în dezvoltare);
- copilul obține între 9 și 10 puncte = FOARTE BINE (comportament atins).

Tot **pentru aspectul lexical și sintactic** s-au desfășurat în etapa experimentală, jocuri în vederea:

-îmbogățirii vocabularului cu substantive (comune și proprii), adjective, pronume, numerale cardinale și ordinale, verbe, adverbe și locuțiuni adverbiale, prepoziții, conjuncții: *Cum este, Cine este, cine sunt?* etc.;

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

-exprimării corecte a substantivelor comune la singular și plural (*Eu spun una, tu spui multe*) și la diferite cazuri - *Cui să dau jucăria?, Ce este? Al (a) cui este?* etc.

Pentru însușirea corectă de către copii a formelor de singular și plural a substantivelor precum și a deprinderii de a le include corect în propoziții; dezvoltarea atenției și memoriei vizuale; exersarea pronunțării corecte a unor sunete s-a desfășurat la grupa experimentală jocul didactic *Eu spun una tu spui multe*.

Pentru buna desfășurare a jocului, copiii au fost așezați în semicerc. Educatoarea chema copiii pe rând la panoul așezat în față, astfel că toți au avut ocazia de a rezolva cel puțin două-trei sarcini. Jumătate din jetoane au fost așezate într-un coșuleț din fața panoului, pe când cealaltă jumătate a fost împărțită copiilor.

Preșcolarii au trebuit să aleagă un jeton, precizând dacă pe el este reprezentat unul sau mai multe elemente. Copilul care deținea jetonul corespondent, a trebuit să îl ridice, specificând prin propoziție cantitatea obiectelor reprezentate pe jeton (una sau mai multe) și denumirea obiectului. De exemplu: *Pe cartonul meu sunt reprezentați mai mulți morcovi*. Ca material didactic s-au utilizat jetoane cu diferite imagini reprezentând doar o ființă sau un lucru și altele reprezentând mai multe ființe, respectiv obiecte de același fel; panou și un coș.

Fiecare jeton cu substantivele utilizate și analizate, au avut câte un corespondent, cu unul sau mai multe elemente reprezentate de același fel. Unul dintre jetoane s-a regăsit în coșul din fața panoului, iar corespondentul său, în mâna copiilor.

Următoarea parte a jocului a constat în identificarea de către preșcolari a singularului/pluralului specificat de educatoare.

Complicarea jocului presupune ca preșcolarii să alcătuiască propoziții simple sau dezvoltate, utilizând substantivele reprezentate pe jetoane. De exemplu: *În vază sunt cinci flori* sau *Sorin a văzut o pisică neagră*.

Ultima sarcină a activității este rezolvarea unei fișe de evaluare continuă: *Eu spun una, tu spui multe*. Imaginile testului au fost identice cu proba de evaluare inițială nr.1 - *Una sau mai multe* (vezi anexa 1), și a vizat recunoașterea obiectelor/ființelor reprezentate în imagini, formularea corectă a propozițiilor dezvoltate și utilizarea corectă a substantivelor la forma de singular și plural a cuvintelor reprezentate. Corectare testului s-a realizat pe baza descriptorilor de performanță

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

specificați în tabelul 7. Jocul didactic descris și proba de evaluare continuă atașată, a fost distribuită copiilor la sfârșitul lunii februarie a anului 2014.

Descriptorii de performanță din cadrul probei de evaluare continuă

Tabel 7

Conținuturi	Obiective	Itemi	Descriptorii de performanță	Punctaj
Recunoaștere a obiectelor/ ființelor	Să recunoască obiectele/ ființele reprezentate în imagini	1	Nu recunoaște niciun obiect/ființă dintre cele reprezentate în imagini.	0 p.
			Recunoaște din obiectele/ființele reprezentate în imagini un număr de:	
			- un obiect/o ființă.	0.5 p.
			- două obiecte/ființe.	1 p.
			- trei obiecte/ființe.	1.5 p.
- patru obiecte/ființe.	2 p.			
Utilizarea corectă a substantivelor la singular și plural	Să utilizeze corect substantivele la singular și plural	2	Nu utilizează corect niciun substantiv la singular sau plural reprezentat în imagini.	0 p.
			Utilizează corect dintre substantivele la singular sau plural reprezentate în imagini, un număr de:	
			- unu sau două substantive.	1 p.
			- trei sau patru substantive.	2 p.
			- cinci sau șase substantive.	3 p.
- șapte sau opt substantive.	4 p.			
Formularea corectă a propozițiilor	Să formuleze corect propoziții dezvoltate, utilizând corect cuvintele reprezentate	3	Formulează utilizând cuvintele reprezentate în imagini, un număr de:	
			- o propoziție dezvoltată.	1 p.
			- două propoziții dezvoltate	2 p.
			- cinci propoziții dezvoltate.	3 p.
- opt propoziții dezvoltate.	4 p.			

Preșcolarii au fost notați cu calificative, după cum urmează

- copilul obține 2.5 puncte = INSUFICIENT (comportament absent);
- copilul obține 5 puncte = SUFICIENT (comportament în atenție specială);
- copilul obține 7.5 puncte = BINE (comportament în dezvoltare);
- copilul obține 10 puncte = FOARTE BINE (comportament atins).

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Despărțirea în silabe a reprezentat un real interes pentru preșcolarii din grupa experimentală. La finele testului, copiii au solicitat mapa *Jocul literelor și al cuvintelor*. Mapa conține printre altele un număr de optzeci de jetoane ce reprezintă singularul și pluralul a patruzeci și patru de cuvinte.

Preșcolarii au utilizat frecvent aceste jetoane în jocurile de masă din cadrul activităților la alegere.

Pentru creativitatea și expresivitatea limbajului oral, s-au desfășurat jocuri ce au vizat:

-reținerea și utilizarea unor structuri verbale expresive (adjective, adverbe, epitete, expresii ritmate);

-nuanțarea vocii, adecvarea vocabularului, folosirea intonației potrivite pentru situații și trăiri emoționale particulare. Astfel, la grupa experimentală au fost introduse jocurile: *Recunoaște personajul!*, *Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim!* etc.

Testele de evaluare continuă au ajutat la descoperirea și remedierea lacunelor preșcolarilor, întucât acestea prezintă avantajul de a permite intervenția imediată a profesorului asupra preșcolarilor și astfel permite acestora din urmă remedierea erorilor și a lacunelor imediat după apariția lor.

Prima probă de evaluare finală administrată copiilor, *A/al/ai/ale/cui sunt?* (vezi anexa 4) a avut rolul de a constata capacitatea preșcolarilor de a folosi corect substantivele la singular și plural în cazul genitiv. În evaluarea copiilor, s-a ținut cont de următorii descriptori de performanță:

Descriptorii de performanță din cadrul probei finale 1

Tabel 8

Conținut	Obiectiv	Item	Descriptori de performanță	Punctaj
Utilizarea corectă a substantive-lor la singular și plural în nominativ, acuzativ, dativ și genitiv.	Să utilizeze corect substantivele la singular și plural în cazul genitiv.	Itemul 1	Utilizează corect în cazul genitiv un număr de:	
			- un substantiv la singular sau plural.	2.5 p.
			- două sau trei substantive la singular sau plural.	5.5 p.
			- patru sau cinci substantive la singular sau plural.	8.5 p.
			- șase substantive la singular sau plural.	10 p.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Copiii au fost notați cu calificative, astfel:

- copilul obține 2.5 puncte sau mai puțin = INSUFICIENT (comportament absent);
- copilul obține 5.5 puncte sau mai puțin = SUFICIENT (comportament în atenție specială);
- copilul obține 8.5 puncte sau mai puțin = BINE (comportament în dezvoltare);
- copilul obține 10 puncte = FOARTE BINE (comportament atins).

Prin intermediul probei de evaluare finală nr.2 - Ce face/Ce fac? (vezi anexa 5) s-a determinat capacitatea preșcolarilor de a despărți cuvintele în silabe și totodată de a formula propoziții dezvoltate, indiferent de părțile de vorbire implicate în propoziție. Evaluarea copiilor s-a realizat pe unor descriptori de performanță (vezi tabelul 9).

Descriptorii de performanță din cadrul probei finale 2

Tabel 9

Conținuturi	Obiective	Itemi	Descriptorii de performanță	Punctaj
Formularea corectă a propozițiilor	Să formuleze corect propoziții dezvoltate, utilizând corect cuvintele reprezentate în imagini	1	Nu formulează corect nicio propoziție dezvoltată, utilizând cuvintele reprezentate în imagini.	0 p.
			Formulează corect, utilizând cuvintele reprezentate în imagini :	
			- o propoziție dezvoltată.	1.5 p
			- două sau trei propoziții dezvoltate.	3 p
			- patru sau cinci propoziții dezvoltate.	4.5 p
- șase propoziții dezvoltate.	6 p			
Despărțirea în silabe	Să despartă corect în silabe cuvintele reprezentate în imagini	2	Nu desparte corect în silabe niciun cuvânt reprezentat în imagini.	0 p.
			Dintre cuvintele reprezentate în imagini, desparte corect în silabe, un număr de:	
			- un cuvânt.	1 p.
			- două sau trei cuvinte.	2 p.
			- patru sau cinci cuvinte.	3 p.
- șase cuvinte.	4 p.			

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Preșcolarii au fost notați cu calificative, astfel:

- copilul obține 2.5 puncte sau mai puțin = INSUFICIENT (comportament absent);
- copilul obține 5.5 puncte sau mai puțin = SUFICIENT (comportament în atenție specială);
- copilul obține 8.5 puncte sau mai puțin = BINE (comportament în dezvoltare);
- copilul obține 10 puncte = FOARTE BINE (comportament atins).

În ceea ce privește **partea calitativă a cercetării**, s-a utilizat metoda interviului, iar ca instrument ghidul de interviu (vezi anexa 6). S-a aplicat ghidul de interviu cadrelor didactice din învățământul preșcolar în vederea obținerii datelor cu privire la relevanța utilizării jocului didactic în activitățile de educare a limbajului.

Cadrele didactice au fost rugate să-și precizeze părerea cu privire la relevanța utilizării jocului didactic în cadrul activităților de învățare. Răspunsurile cadrelor didactice au fost următoarele:

Respondent 1: În cadrul activităților de învățare, jocul didactic este mereu utilizat deoarece preșcolarii o să-și amintească cu plăcere perioada în care au stat la grădiniță. Spre deosebire de etapa școlarității, când jocul didactic apare doar într-un moment al activității didactice, acum el este predominant și este menit să capteze atenția micilor preșcolari.

Respondent 2: Jocul didactic în special la nivelul I prezintă cea mai mare importanță și ar trebui să predomine în activitatea didactică. Prin joc, preșcolarii își însușesc mai repede cunoștințele, fiind mai atractiv și mai apropiat de ceea ce sunt ei obișnuiți.

Respondent 3: Da, este relevantă. Deoarece dezvoltă creativitatea, spiritul de echipă iar elevii socializează.

Respondent 4: Jocul în activitatea de învățare la preșcolari nu poate lipsi. Este activitatea care corespunde cel mai bine particularităților de vârstă, este motivant, stârnește interesul și participarea activă la învățare.

Cadrelor didactice li s-a cerut opinia cu privire la cele mai importante rezultate obținute în urma utilizării jocului didactic.

Răspunsurile respondenților au fost următoarele:

R1: Rezultatele obținute atunci când este utilizat jocul didactic la o activitate de Educarea Limbajului sunt imediate și evidente, simulează imaginația și interesul pentru activitatea desfășurată.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

R2: Copilul participă activ la activități. Preșcolarul preferă mai degrabă să rezolve cerințele unui joc decât să răspundă la întrebări clasice.

R3: Materia predată este mai accesibilă, așadar elevii sunt mai interesați de activitate.

R4: În activitățile de educare a limbajului jocul contribuie la obținerea de rezultate foarte bune în dezvoltarea auzului fonematic, la îmbogățirea vocabularului și la formarea unei exprimări corecte.

În cadrul celei de-a treia întrebări, respondenții au fost rugați să specifice elementele perturbatoare în desfășurarea jocului didactic. Participanții au avut următoarele răspunsuri:

R1: De multe ori, copiii sunt captați de alte lucruri. Orice element le poate distra atenția. Aceasta depinde foarte mult de starea lor de zi cu zi, de personalitate și de interesul pentru activitate.

R2: Elemente perturbatoare sunt zgomotul și temperamentul copiilor.

R3: Sarcinile prea numeroase, conținutul neadecvat vârstei și particularităților copiilor.

R4: Organizarea defectuoasă, neînțelegerea regulilor jocului.

A patra întrebare a făcut referire la părerea persoanelor intervievate cu privire la delimitarea între mediul rural și cel urban în derularea jocului didactic: *Credeți că ar trebui să existe o delimitare între cele două medii, rural și urban, în desfășurarea jocului didactic?* Cadrele didactice au dat următoarele răspunsuri:

R1: Jocul didactic este folosit cu succes atât în mediul urban cât și în mediul rural. De menționat este faptul că, în mediul rural sunt, după părerea mea, folosite mai mult jocurile de mișcare, iar în cel urban copiii sunt mai interesați de jocurile care utilizează mijloace moderne și materiale cât mai diversificate.

R2: Nu. Etapele jocurilor didactice au aceleași caracteristici.

R3: Toți copiii sunt la fel, deci nu cred că ar trebui diferențiate tipurile de jocuri decât din punct de vedere al conținuturilor care țin cont de mediul social cunoscut copiilor.

R4: Mediul în care se desfășoară activitatea bazată pe joc nu are importanță! Depinde de măiestria și motivația dascălului pentru ca jocul didactic să contribuie la atingerea obiectivelor urmărite.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1947

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Cercetarea și-a îndreptat interesul și asupra opiniei persoanelor intervievate asupra elementelor care ajută la o bună desfășurare a jocului didactic. Cu privire la acest aspect, respondenții au avut următoarele răspunsuri:

R1: Elementele unui joc didactic care transformă jocul într-unul reușit, sunt diverse. O bună cunoaștere a regulilor, material vizuale viu colorate și apropierea de preocupările lor zilnice, pot face ca jocul didactic folosit să atingă obiectivele propuse.

R2: Motivația, recompensele, materialul didactic folosit.

R3: O bună pregătire în prealabil, utilizarea unui material didactic atractiv, cerințe clare și precise, implicarea tuturor preșcolariilor.

R4: Înțelegerea/respectarea regulilor, asigurarea materialelor necesare duc la buna desfășurare a jocului didactic.

Cercetarea își propune să afle care sunt jocurile didactice desfășurate la grupă în cadrul activităților de educare a limbajului pentru nivelul I. Regăsim astfel, în opinia respondenților:

R1: Am desfășurat la grupa mea de preșcolari jocuri de despărțire în silabe, de formulare a propozițiilor simple etc.

R2: La grupa mijlocie se pot organiza jocurile de recunoaștere a sinonimelor, a antonimelor. Jocurile de cunoaștere a particularităților diferitelor situații de comunicare pot fi regăsite în activități de educare a limbajului.

R3: Jocurile de recunoaștere a singularului și pluralului, jocurile de îmbogățire a vocabularului, sunt jocuri potrivite vârstei de 4-5 ani și chiar la grupa mică.

R4: Jocurile didactice pentru îmbogățirea vocabularului, jocuri de despărțire în silabe, etc.

O altă întrebare din cadrul ghidului de interviu este următoarea: *Considerați că jocul didactic este o metodă activ-participativă?* Respondenții au fost rugați să-și argumenteze răspunsul dat. Răspunsurile sunt cele enumerate mai jos:

R1: Jocul didactic poate îmbrăca forme diverse. Eu cred că, atâta timp cât obiectul acțiunii didactice este copilul, jocul se poate transforma mereu și poate conduce la atingerea cu succes a obiectivelor propuse.

R2: Da. Elevii se implică emoțional, verbalizează, fac mișcare.

Parteneri:

UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1989”
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

R3: Este o metodă activ-participativă. Pentru că are un grad ridicat de activizare a copiilor și are caracter formativ.

R4: Da. Pentru că preșcolarii sunt implicați activ prin atractivitatea activității desfășurate și presupune participarea atentă pentru soluționarea cerințelor.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 4

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR

Analiza și interpretarea datelor a fost realizată în perioada 14-30 aprilie și a reprezentat etapa post-experimentală în derularea experimentului psihopedagogic. În această etapă s-au analizat rezultatele testelor inițiale și finale analizând evoluția grupei experimentale. Totodată, am comparat rezultatele finale ale celor două grupe incluse în cercetare, pentru a putea observa mai clar impactul produs de jocul didactic asupra capacităților de comunicare la copiii din grupa experimentală.

În urma probei de evaluare inițială nr.1- Una sau mai multe (vezi anexa 1), probă distribuită copiilor din ambele grupe: cea experimentală și cea de control, au reieșit următoarele rezultate:

*Rezultatele obținute de preșcolarii grupelor experimentale
și ai grupei de control la proba inițială nr.1*

Tabel 10

	Calificativ acordat			
	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
Grupa experimentală (frecvență/procent)	5 33%	4 27%	4 27%	2 13%
Grupa de control (frecvență/procent)	5 33.33%	4 26.67%	3 20%	3 20%

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

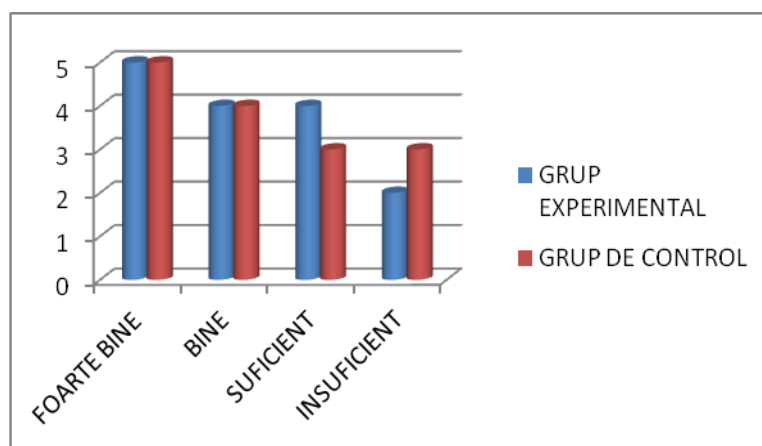

Fig.1. Histogramă comparativă semnificând calificarile celor două grupe la proba inițială nr.1

În urma aplicării probei *Una sau mai multe*, s-a constatat faptul că din perspectivele utilizării substantivelor la singular și plural, a denumirii corecte a obiectelor/ființelor reprezentate în imagini, și a formulării corecte a propozițiilor simple între preșcolarii grupei experimentale și ai grupei de control, nu există diferențe semnificative, rezultatele fiind foarte asemănătoare.

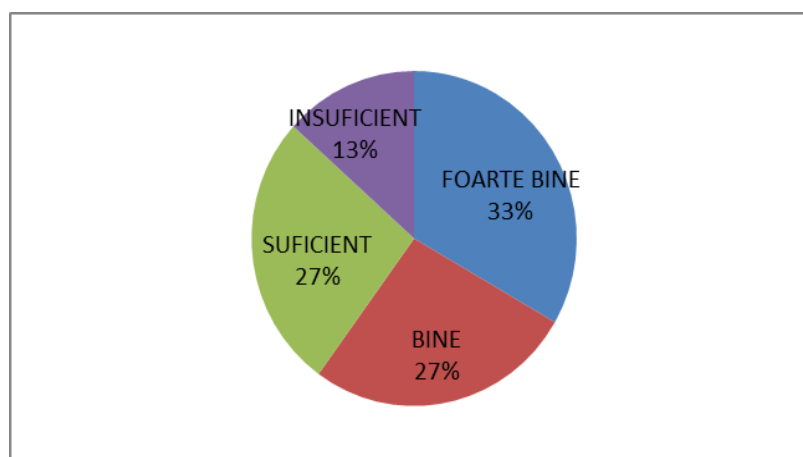

Fig.2. Calificarile copiilor din grupa experimentală la proba inițială nr.1, exprimate în procente

Analiza datelor a arătat că aproape jumătate din colectivul grupei experimentale nu au însușită deprinderea de a utiliza corect substantivele la formele de singular sau plural și/sau de a formula propoziții corecte din punct de vedere gramatical. Comportamentul este absent la 2

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

preșcolari din grupa experimentală. Rezultatele au arătat că doar 5 copii au atins acest comportament.

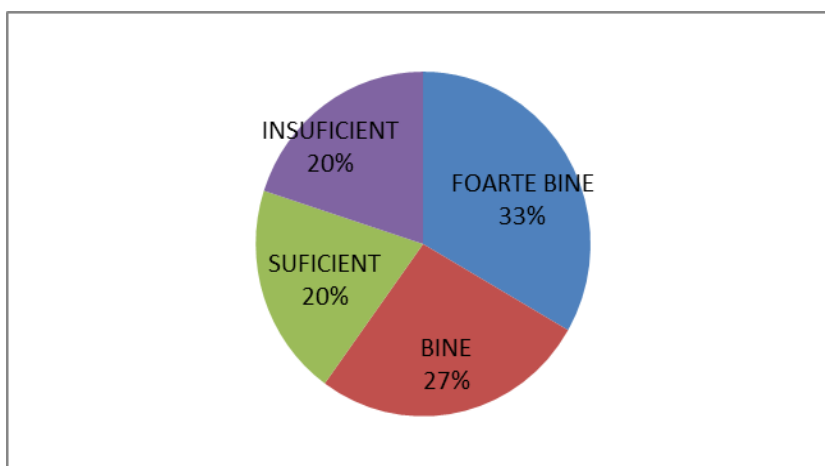

Fig.3. Calificativele copiilor din grupa de control la proba inițială nr.1, exprimate în procente

Așadar, dintre cei 15 copii ai grupelor, câte 5 (33%) au primit calificativul *foarte bine*, datorită faptului că au avut răspunsuri corecte la toate cerințele probei. 4 copii din fiecare grupă (27%) au obținut calificativul *bine*. Diferențe puțin sesizabile s-au înregistrat la nivelul copiilor cărora li s-au atribuit calificativul *suficient* sau *insuficient*. Grupul experimental s-a confruntat cu 4 calificative *suficient* (27%) și cu 2 de *insuficient* (13%); iar grupul de control s-a confruntat cu câte 2 calificative de *suficient* (20%), și tot 2 calificative *insuficient* (20%).

Rezultatele copiilor, arată că 40%, ceea ce semnifică un procentaj destul de apropiat de jumătate din întreg grupul de copii din grupa experimentală, dar și din grupa de control, nu au acumulat punctajul care le-ar fi acordat calificativul *bine*.

Rezultatele copiilor din grupa experimentală și grupa de control la **Proba de evaluare inițială nr. 2- Câte silabe are?**, pot fi vizualizate în tabelul și histogramele comparative de mai jos.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

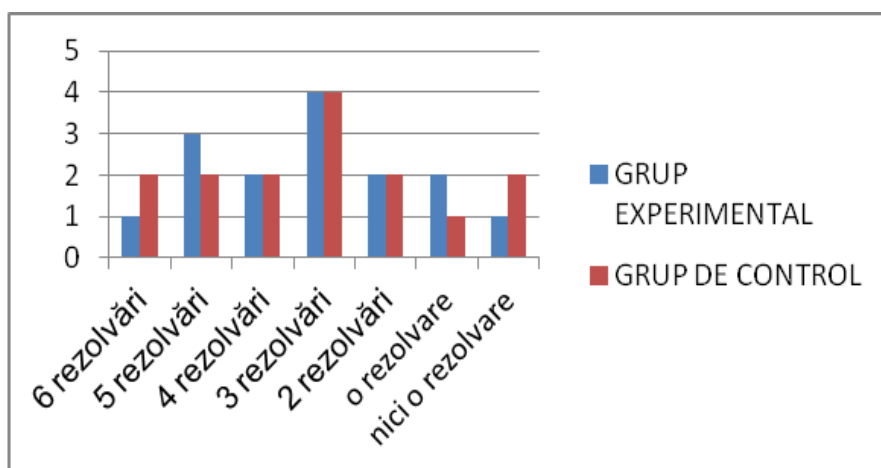

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

**Rezultatele obținute de preșcolarii grupei experimentale
și ai grupei de control proba inițială nr.2**

Tabel 11

	Calificativ acordat			
	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
Grupa experimentală (frecvență/procent)	1 7%	5 33%	6 40%	3 20%
Grupa de control (frecvență/procent)	2 13%	4 27%	6 40%	3 20%

Fig. 4. Histogramă comparativă reprezentând numărul de rezolvări corecte ale preșcolarilor celor două grupe la proba inițială nr.2

În urma evaluării inițiale nu s-au constatat diferențe semnificative în rezolvarea cerințelor de către copii la proba de evaluare nr.2. Din grupa experimentală, doar un copil a obținut punctajul total, iar din grupa de control au obținut 6 răspunsuri valide 2 preșcolari. Se observă că la nivelul ambelor grupe au existat copii care nu au reușit să despartă în silabe niciun cuvânt.

În urma corectării testului, pe baza numărului de rezolvări corecte, preșcolarii au fost notați cu calificativele *foarte bine*, *bine*, *suficient* și *insuficient*, după cum se poate observa în figura 5.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

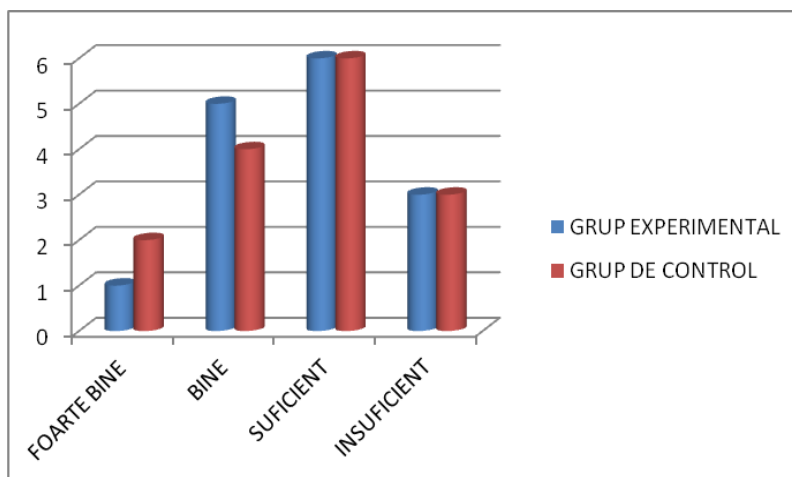

Fig. 5. Histogramă comparativă reprezentând calificativele obținute de preșcolarii celor două grupe la proba inițială nr.2

Nu s-au constatat diferențe semnificative în rezolvarea cerințelor de către copii la proba de evaluare inițială nr.2. După cum se poate vedea în figura de mai sus, majoritatea copiilor au comportamentul vizat în dezvoltare sau necesită sprijin. Comportamentul este absent la câte 3 preșcolari din fiecare grupă.

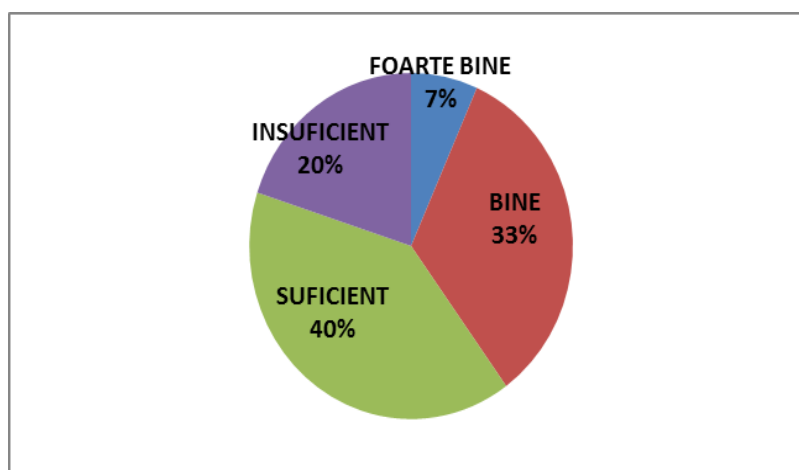

Fig. 6. Calificativele obținute de preșcolarii din grupa experimentală la proba inițială nr.2, exprimate în procente

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

În figura 6 se poate observa faptul că doar 7% dintre preșcolarii grupei experimentale au obținut calificativul *foarte bine*, ceea ce denotă că un singur copil din cei 15 au comportamentul atins. Cel mai mare procent, 40%, este reprezentat de calificativul *suficient*. Acest calificativ a fost acordat unui număr de 6 copii din grupa experimentală.

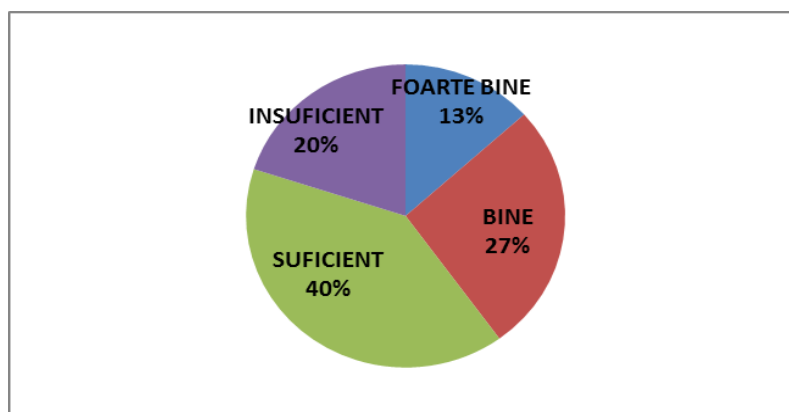

Fig. 7. Calificativele obținute de preșcolarii din grupa de control la proba inițială nr.2, exprimate în procente

Comparativ cu situația înregistrată în urma analizării datelor preșcolarilor din grupul experimental, în grupul de control au existat doi copii care au despărțit corect în silabe toate cele șase cuvinte reprezentate în imagini. Cinci copii din grupul experimental (33%), respectiv patru copii din grupul de control (27%) au comportamentul în dezvoltare, reușind să rezolve cu succes patru sau cinci cerințe ale probei. Aceștia au obținut calificativul *bine*. Dintre copiii existenți în cele două grupe, câte 40%, ceea ce semnifică un număr de 6 preșcolari, au rezolvat doar două sau trei cerințe, reușind astfel să obțină calificativul *suficient*, iar câte 3 copii din fiecare grupă (reprezentând 20%) au primit calificativul *insuficient*.

De remarcat este faptul că toți preșcolarii care nu au obținut calificativul *foarte bine* au întâmpinat dificultăți în a despărți în silabe cuvântul *avion*.

Jocurile didactice din etapa experimentală au avut rolul de a remedia lacunele preșcolarilor din grupa experimentală.

În cadrul jocului didactic *trenul și vântul* desfășurat în etapa experimentală s-a constatat dificultatea unui preșcolar X. de a pronunța sunetul *s*. Utilizând exercițiile specificate mai sus

Parteneri:

UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1989”
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

pentru obținerea acestui sunet, s-a remarcat faptul că în timpul jocurilor libere, un grup format din două fete și doi băieți repetau cu X. aceste exerciții din diferite etape, nu neapărat în ordinea stabilită, folosind oglida și bețele de chibrit. Întrucât activitatea copiilor era sub forma unui joc de rol (un copil era educatoarea, iar ceilalți erau preșcolarii), s-a sesizat că X. era mai încrezător în forțele proprii și nu de puține ori, reușea mai bine să pronunțe sunetul *s* decât în cadrul exercițiilor individuale desfășurate cu educatoarea grupei.

În urma probei de evaluare sumative: Cum spun eu și cum spui tu? (anexa 3), s-a avut în vedere scopul de a îmbogăți și activa vocabularul preșcolarilor cu cuvinte ce denumesc antonime.

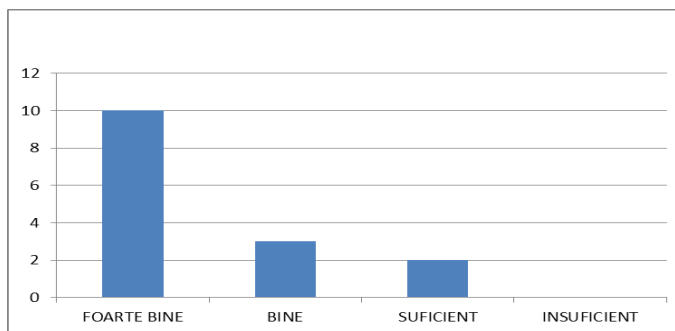

Fig.8 Histogramă reprezentând calificativele obținute de copiii din grupa experimentală la proba sumativă

Rezultatele copiilor arată o remediere a cunoștințele copiilor sub aspectul dezvoltării limbajului. Mai mult de jumătate din numărul de preșcolari supus cercetării și-au atins comportamentul vizat. După cum se poate observa în figura 8, niciun preșcolar nu a obținut calificativul insuficient.

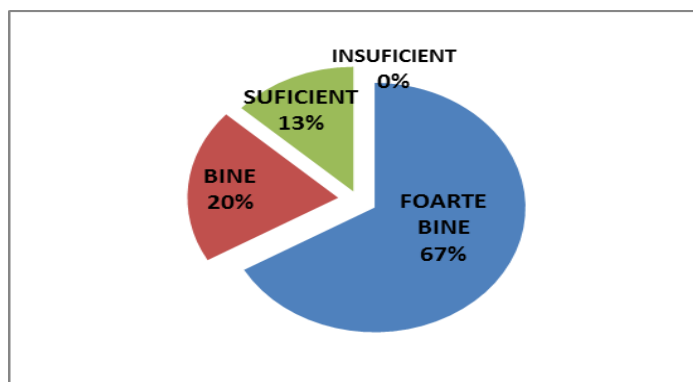

Fig. 9 Calificativele obținute de copiii din grupa experimentală la proba sumativă, exprimate în procente

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRUJ 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Figura 9 specifică faptul că în total, 67%, dintre copii au comportamentul atins. Datele analizate arată și faptul că mai mult de un sfert din calificativele acordate s-au încadrat pentru calificativele *bine* (20%) și chiar *suficient* (13%). Niciun preșcolar nu a obținut calificativul *insuficient*.

Rezultatele probei de evaluare continuă *Eu spun una, tu spui multe*, au fost centralizate în figurile 10 și 11 de mai jos:

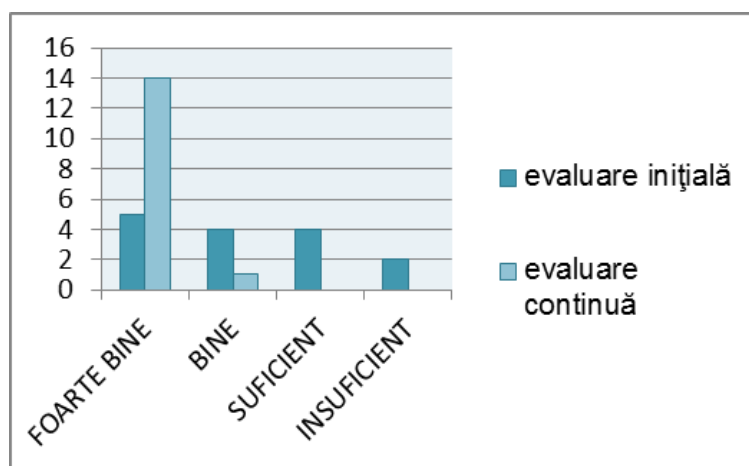

Fig.10 Histogramă comparativă reprezentând calificativele obținute de copiii din grupa experimentală la probe de evaluare inițială nr.1 și continuă

Analizând rezultatele copiilor, se remarcă un progres vizibil din punct de vedere al dezvoltării limbajului. Dacă în etapa pre-experimentală, doar 5 copii aveau atinse comportamentele vizate în proba de evaluare, la momentul evaluării continue, numărul acestora era în creștere, astfel că doar un copil mai avea comportamentul în dezvoltare.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

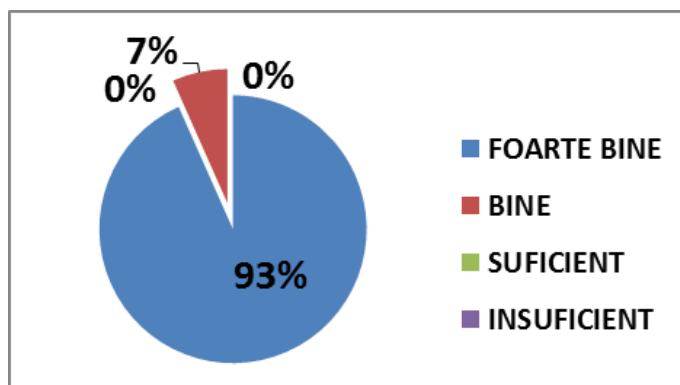

Fig. 11 Calificativele obținute de copiii de grupa experimentală la proba continuă nr.1, exprimate în procente

93%, dintre preșcolari obținut punctajul maxim. Doar un preșcolar (7%) a obținut calificativul *bine* în cadrul probei de evaluare continuă, față de proba inițială, la care au obținut același calificativ un număr de 4 copii.

În cadrul probei continue, nu au existat răspunsuri care să corespundă calificativelor *suficient* sau *insuficient*, comparativ cu situația din evaluarea inițială, unde 4 copii au obținut calificativul *suficient*, iar 2 copii au obținut calificativul *insuficient*.

Majoritatea preșcolarilor din grupa experimentală și-au însușit deprinderile de a utiliza substantivele feminine și masculine la singular și plural și de a formula propoziții simple și dezvoltate cu acestea.

Proba de evaluare finală nr. 1 -**A/al/ai/ale/cui sunt?** (vezi anexa 4), a scos în evidență următoarele rezultate:

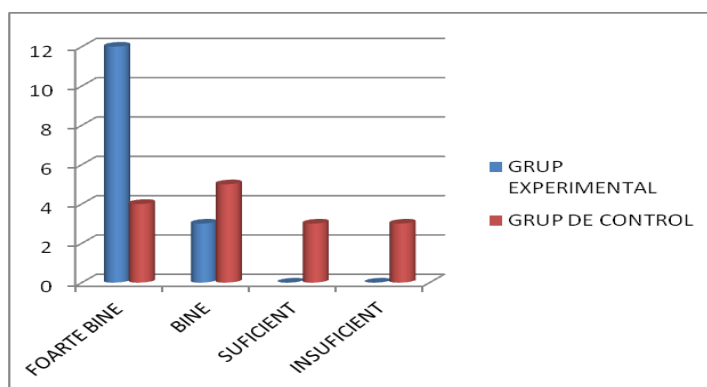

Fig.12 . Histogramă comparativă semnificând calificarivele obținute de copiii din grupa experimentală și grupa de control la proba finală nr.1

Parteneri:

Se remarcă faptul că, din totalul de 15 preșcolari din grupa de control, 12 au dobândit capacitatea de a specifica forma substantivelor la singular și plural la genul genitiv. Prin urmare, la acești copii s-a remarcat un progres vizibil sub aspectul lexical și sintactic al limbajului. Răspunsurile corecte ale celor 12 copii, au fost concretizate în obținerea calificativului *foarte bine*. Aceleași rezultate au înregistrat și 4 copii din grupul de control, se observă o diferență semnificativă între rezultatele grupei de control și grupei experimentale.

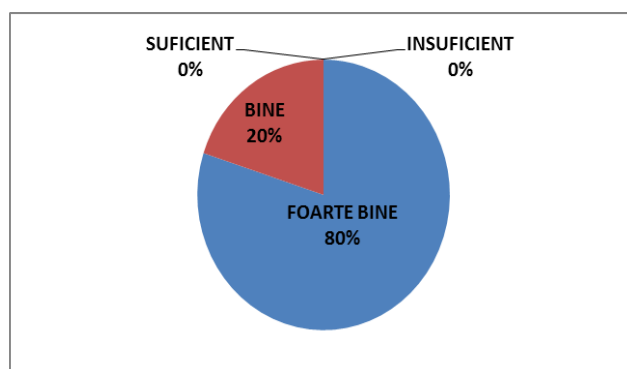

Fig.13 . Calificativele obținute de copiii din grupa experimentală la proba finală nr.1

Analiza datelor arată că niciun preșcolar din grupul experimental nu a obținut calificativele *insuficient* sau *suficient* și că 80% dintre preșcolari au primit calificativul *foarte bine*. Prin urmare, 80% din preșcolarii din grupul experimental au rezolvat fișa probei finale nr.1 în totalitate. În această situație, remarcăm contribuția jocurilor demarate în etapa experimentală. Este de subliniat faptul că, preșcolarul cu stare precară de sănătate se încadrează în cele 20 de procente ce corespund preșcolarilor care au obținut calificativul *bine*.

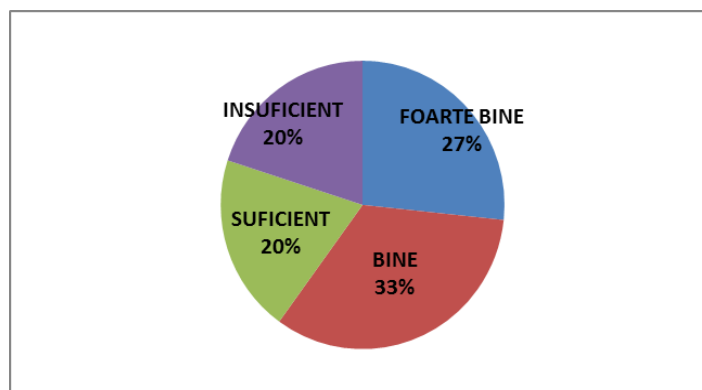

Fig.14 . Calificativele obținute de copiii din grupa de control la proba finală nr.1

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

O diferență majoră se evidențiază și prin compararea grupului experimental cu grupul de control, din care doar 27% dintre copii (4) au reușit obținerea calificativului *foarte bine*.

Grupa experimentală a înregistrat 3 calificative de *bine* (20%, după cum se poate observa în figura nr.14)- 2 copii reușind rezolvarea corectă a 5 itemi și un copil reușind rezolvarea corectă a patru itemi.

Din grupul de control, 20% din numărul total de copii (5) au obținut calificativul *bine*, datorită obținerii a cinci răspunsuri corecte din partea a 3 copii și respectiv 4 răspunsuri corecte din partea a 2 copii.

Jocurile didactice desfășurate cu grupa experimentală au avut un impact pozitiv asupra copiilor, date fiind calificativele bune și foarte bune obținute de către aceștia. De asemenea, grupa experimentală nu a înregistrat nici un calificativ *suficient* sau *insuficient* în cadrul acestei probe, pe când grupul de control s-a confruntat chiar și cu un copil care nu a dat nici un răspuns corect, prin urmare a obținut calificativul *insuficient*. La fel și alți 2 copii care au dat doar câte un răspuns corect. 1 copil a răspuns corect la două întrebări din item iar 2 copii au dat câte 3 răspunsuri corecte. Prin urmare, grupul de control a înregistrat câte 3 calificative de *suficient*, ceea ce semnifică un procent de 20%.

Rezultatele testului au relevat faptul că preșcolarii din grupa experimentală au înregistrat un progres privitor la aspectul lexical și sintactic al limbajului. Ei sunt acum capabili să utilizeze corect forma de singular și plural a substantivelor la diferite cazuri.

Este important de precizat că, în urma unor discuții avute cu părinții copiilor, s-a constatat că 3 preșcolari din grupa experimentală (20%) și 12 preșcolari din grupa de control (80%), utilizează corect substantivele la singular și plural în cazul genitiv doar în situațiile formale. De exemplu: la grădiniță; în cadrul parteneriatelor, atunci când trebuie să relaționeze cu adulți sau alți copii; când merg în vizite cu părinții etc. Dintre acești 3 preșcolari din grupa experimentală, unul a obținut calificativul *foarte bine*, iar 2 au obținut calificativul *bine*.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Proba de evaluare finală nr. 2 – **Ce face/Ce fac?** (vezi anexa 5) a evidențiat următoarele rezultate:

Rezultatele obținute de preșcolarii celor două grupe la proba finală nr.2

Tabel 12

	Calificativ acordat			
	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
Grupa experimentală (frecvență/procent)	15 100%	0 0%	0 0%	0 0%
Grupa de control (frecvență/procent)	11 73%	3 20%	1 67%	0 0%

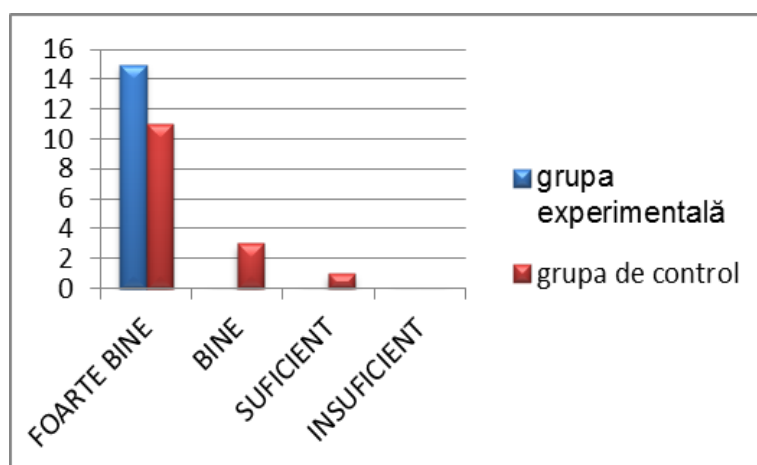

Fig.15 . Histograma comparativă semnificând calificarile celor două grupe la proba finală nr.2

Analizând rezultatele probei finale nr.2, observăm că față de probele inițiale, copiii ambelor grupe au obținut rezultate mai bune. Grupa experimentală a totalizat un număr de 15 calificative de *foarte bine*, comparativ cu proba inițială, la care s-au înregistrat doar 9 calificative de *foarte bine*, ceea ce semnifică faptul că 100% din răspunsurile preșcolarilor din grupa de control au fost foarte bune.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

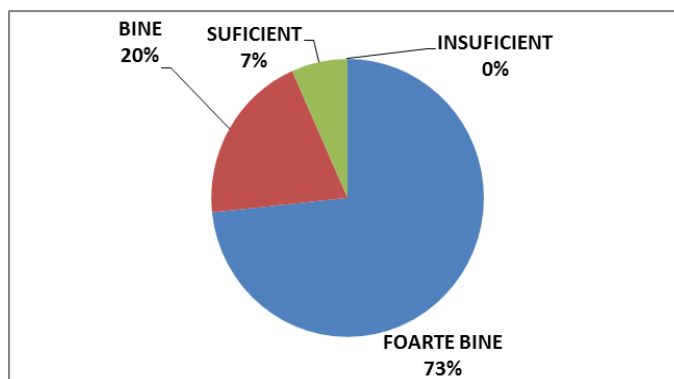
GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Fig.16 .Calificativele obținute de copiii din grupa de control la proba finală nr.2

S-a evidențiat un progres și în ceea ce privește preșcolarii din grupa de control, 73% dintre ei reușind să obțină calificativul *foarte bine*. 20% dintre rezultatele grupei de control s-au concretizat în calificativul *bine*, și doar 7% au obținut calificativul *suficient*.

Nici în cazul grupei de control nu s-a evidențiat niciun calificativ *insuficient*. În urma analizării rezultatelor, a mai reieșit faptul că toți preșcolarii din grupa de control cărora nu li s-a acordat calificativul *foarte bine*, au întâmpinat dificultăți în a despărți în silabe cuvântul *urs*, din cauza faptului că acest cuvânt are în componența sa o singură silabă.

S-a constatat că preșcolarii din grupa experimentală au despărțit corect toate cuvintele în silabe, indiferent de numărul silabelor existente în cuvânt.

Ambele grupe au obținut rezultate bune, însă este mai mult vizibil progresul preșcolarii din grupa experimentală.

Se constată astfel că jocurile didactice de educare a limbajului utilizate în cadrul grupei experimentale și-au dovedit eficiența.

Centrarea **analizei calitative** este bazată pe descrierea fenomenului, categorizarea și identificarea modului în care conceptele se unesc între ele astfel încât să poată produce o explicație a fenomenului dat. Pentru aceasta, datele au fost analizate din perspectiva abordării descriptiv/interpretative.

În urma aplicării interviului celor patru respondenți, s-au remarcat similarități, dar și diferențieri cu privire la jocurile didactice la educarea limbajului la desfășurate la grupă.

Indiferent de vechime și studii, toți respondenții au considerat relevantă utilizarea jocului didactic în cadrul activităților de învățare din grădiniță. Jocul didactic a fost invocat de toate cadrele

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRUJ 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

didactice ca fiind o parte foarte importantă în activitatea de învățare, aducând diverse beneficii în planul dezvoltării cognitive și afective la preșcolari.

Analizând răspunsurile participanților la interviu, constatăm că respondenții au enumerat o serie de beneficii ale utilizării jocului didactic în cadrul activităților de educare a limbajului: un cadru didactic consideră că astfel rezultatele obținute sunt imediate și evidente, simulează imaginația și interesul pentru activitatea desfășurată. Utilizarea jocurilor didactice conduce la un comportament mai activ din partea preșcolarului. Răspunsul unui respondent a relevat faptul că utilizând jocul didactic la educarea limbajului, materia predată este mai accesibilă copiilor. S-a constatat că un respondent este de părere că în activitățile de educare a limbajului, jocul didactic contribuie la obținerea de rezultate foarte bune în dezvoltarea auzului fonematic, la îmbogățirea vocabularului și la formarea unei exprimări corecte.

În ceea ce privește factorii perturbatori ai jocului, doi respondenți au specificat o serie de factori interni iar ceilalți doi, provenind din medii de predare diferite, au identificat mai mult factori externi perturbatori ai jocului didactic. Au existat diferențieri și în ceea ce privește delimitarea jocului didactic în funcție de mediul rural și urban. Privitor la această chestiune, răspunsul unui cadru didactic cu studii superioare și un an vechime, care își desfășoară activitatea în mediul rural, a evidențiat faptul că în mediul rural predomină jocurile de mișcare, iar în mediul urban, preșcolarii sunt mai interesați de mijloace moderne cât mai diversificate. Ceilalți trei respondenți au precizat că în desfășurarea jocului didactic nu ar trebui făcută nicio delimitare între mediul urban și rural. respondentul cu cea mai mare vechime în învățământ, a specificat că nu ar trebui să fie diferențiate tipurile de jocuri decât din punct de vedere al conținuturilor care țin cont de mediul social cunoscut copiilor.

A cincea întrebare a vizat elementele care ajută la o bună desfășurare a jocului didactic. Toate cadrele didactice au identificat o serie de astfel de elemente. Elementele comune specificate sunt următoarele: înțelegerea și respectarea regulilor de către preșcolari, utilizarea unui material didactic atractiv. Separat, respondenții au identificat și alte elemente, cum sunt: apropierea de preocupările lor zilnice, motivația, recompensele, o bună pregătire în prealabil, cerințe clare și precise, implicarea tuturor preșcolarilor. Prin întrebarea șase, cercetarea își propune să afle care sunt tipurile de jocuri didactice desfășurate la grupă în cadrul activităților de educare a limbajului.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRUJ 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Regăsim astfel, în opinia respondenților: Pentru preșcolari, cele mai potrivite jocuri didactice sunt jocurile de despărțire în silabe, jocurile de formulare a propozițiilor simple, jocurile de recunoaștere a sinonimelor, a antonimelor, jocurile didactice de cunoașterea a particularităților diferitelor situații de comunicare, de recunoaștere a singularului și pluralului, jocurile de îmbogățire a vocabularului.

La întrebarea nr.7: *Considerați că jocul didactic este o metodă activ-participativă?*, s-au găsit trei răspunsuri asemănătoare. Respondenții au specificat ca jocul didactic este o metodă activ-participativă. Argumentarea răspunsurilor a fost similară și a constat în faptul că în cadrul jocului didactic, preșcolarii sunt implicați activ. Un respondent a precizat că jocul didactic poate îmbrăca forme diverse. Atât timp cât obiectul acțiunii didactice este copilul, jocul se poate transforma mereu și poate conduce la atingerea cu succes a obiectivelor propuse.

Ultima întrebare a vizat observarea progresului / regresului preșcolarilor. Toate cadrele didactice au specificat că în urma desfășurării la grupă a jocurilor didactice, au constatat progresul copiilor în plan comportamental, cognitiv și afectiv. Un respondent a argumentat că prin intermediul jocului didactic noțiunile sunt predate într-o ambianță plăcută, relaxantă, iar în echipă este stimulată competiția, colegialitatea, spiritul de echipă, elemente regăsite în comportamentul preșcolarilor. În concluzie, în urma demarării jocurilor didactice în grădiniță, se remarcă progresul preșcolarilor pe mai multe planuri.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CONCLUZII

În urma analizei datelor cercetării, au rezultat o serie de concluzii în privința utilizării jocului didactic la activitățile de educarea limbajului.

Jocurile didactice oferă creșterea randamentului școlar, deci îmbunătățirea performanțelor școlare, preșcolarii însușindu-și și consolidându-și cunoștințele. Introducerea jocului didactic în activitățile de educare a limbajului conduce la modificări cantitative și calitative însemnate, atât în ceea ce privește latura instructivă, cât și cea formativă. Utilizarea jocurilor didactice de educare a limbajului atât în cadrul activităților comune și în cadrul activităților la alegere, conduce la o bună cunoaștere a particularităților diferitelor situații de comunicare de către copii, la posibilitatea susținerii de către aceștia a unui dialog în calitate de vorbitori și auditori, precum și la posibilitatea formulării unor întrebări și răspunsuri corecte din punct de vedere gramatical. Constatăm deci impactul major pe care jocurile didactice de educare a limbajului îl dețin asupra dezvoltării capacității de comunicare orală la preșcolari. Jocurile de exersare a memoriei auditive, a atenției auditive, a capacității de diferențiere fonematică conduc la îmbunătățirea auzului fonematic. Utilizarea jocului didactic cu preponderență în activitățile din grădinița de copii, conduce la rezultate considerabile în ceea ce privește aspectul lexical și sintetic, precum și creativitatea și expresivitatea limbajului oral.

Cele mai avantajoase strategii didactice de valorizare a valențelor instructiv-formative în cadrul jocului didactic de educare a limbajului sunt strategiile interactive. Ele împiedică pasivitatea preșcolarilor și le dezvoltă acestora o serie de capacități: sociabilitate, încredere în forțele proprii, spiritul de echipă etc.

Jocul didactic, încadrat în activitățile de educare a limbajului, conduce la îmbogățirea aspectelor pozitive în ceea ce privește rezultatele copilului pe mai multe planuri: dezvoltă imaginația, creativitatea, auzul fonematic, spiritul de echipă, îmbogățește vocabularul etc. În ceea ce privește eficiența jocului didactic, aceasta poate fi perturbată atât de factori externi cât și de factori interni.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Factorii perturbatori pot fi cauzați și de educator, prin solicitarea sarcinilor prea numeroase, prin predarea unui conținut neadecvat vârstei și particularităților individuale ale copiilor, printr-o organizare defectuoasă a activității didactice sau explicarea greoaie a sarcinilor jocului.

Cercetarea a arătat că nu trebuie făcute delimitări între mediul rural și urban în demararea activităților ce presupun desfășurarea jocurilor didactice decât din perspective conținuturilor, deși există diferențe între modurile de organizare, în sensul că în mediul rural, acestea presupun mai multă mișcare.

Elementele care conduc la desfășurarea optimă a jocurilor didactice sunt diverse. Ele presupun utilizarea unor materiale didactice atractive, a recompenselor, precum și o pregătire temeinică a cadrelor didactice în elaborarea lor.

Printre jocurile didactice desfășurate la grupă în cadrul activităților de educare a limbajului pentru nivelul I, care și-au demonstrat cel mai mult eficiența, se regăsesc jocuri didactice ce dezvoltă capacitatea de comunicare orală a preșcolarilor, jocuri care țin de aspectul fonetic, lexical și sintactic.

Jocul didactic reprezintă o metodă activ-participativă, deoarece prezintă un grad ridicat de activizare a copiilor. Copiii nu participă pasiv în cadrul activităților, așa cum se întâmplă în cazul metodelor tradiționale. Utilizarea mijloacelor active-participative conduce la participarea preșcolarilor la propria lor formare. Prin intermediul jocului didactic, copiii înregistrează în mod sigur progrese și nu doar pe plan cognitiv, ci și în plan afectiv, și atitudinal.

În concluzie, rezultă că ipotezele cercetării au fost adevărate.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

REFLECȚII

Cercetarea de față a fost elaborată în principal, pe baza informațiilor dobândite în urma studierii disciplinelor din modulul *Proiectare educațională și didactică*. Modul subsumează tema de cercetare, întrucât pe baza informațiilor existente în cursurile urmate, au fost întocmite proiectele tematice din cursul anului școlar în care a avut loc cercetarea și în care s-a ținut cont de integrarea jocului didactic de educare a limbajului în toate tipurile de activități. Modulul a contribuit din plin și la planificarea jocurilor didactice și a ajutat la identificarea relațiilor dintre obiective, conținuturi și comportamentele dezvoltate de preșcolarii cuprinși în lotul cercetării.

Modulul *Docimologie și evaluare* a contribuit implicit și direct în realizarea temei de cercetare prin elaborarea și aplicarea testelor inițiale, continue, sumative și finale. Informațiile din curs, au ajutat la stabilirea itemilor, a obiectivelor și a descriptorilor de performanță pe baza cărora s-a stabilit notarea copiilor.

Un alt modul cu contribuție implicită și directă este reprezentat de *Psihologia dezvoltării*. Modulul nu doar că a ajutat la aprofundarea noțiunilor de psihologia dezvoltării la copil, dar a consolidat baza cunoștințelor referitoare la procesele psihice ale învățării în copilărie. În perioada cercetării, s-au ținut cont zilnic de aceste caracteristici ale copiilor preșcolari. Este de precizat faptul că educatoarele care îndrumă grupul de control, nu au urmat cursurile din cadrul modulului.

Modulul *Metodologia intervenției psihopedagogice* a avut de asemenea o contribuție implicită și directă. În cadrul grupei experimentale s-a regăsit un preșcolar care prezenta dificultăți în a pronunța sunetul *s*. Cu ajutorul tematicii incluse în cursurile modulului, s-au putut aplica o serie de exerciții de pronunție a sunetului *s*. În prezent, copilul nu mai prezintă dificultăți de vorbire.

Contribuția implicită și directă a modulului *Metodologia procesului educativ* a constat în faptul că a ajutat la selectarea jocurilor didactice demarate pe întreaga perioadă a cercetării și la proiectarea acestora în conformitate cu particularitățile de vârstă și individuale ale preșcolarilor, ținându-se totodată cont de obiectivele cadru și de referință prevăzute în *Curriculumul pentru învățământul preșcolar*. Metodele specificate în modul au fost selectate în vederea utilizării lor la grupa experimentală. Ele au contribuit din plin la eficiența activităților desfășurate. S-au utilizat

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

metode didactice specifice educației timpurii și s-a ținut cont în marea majoritate a activităților demarate, pe învățarea centrată pe elev.

Metodologia cercetării în educație a reprezentat un modul cu contribuție implicită și indirectă. Acesta a ajutat în conceperea unei structuri riguroase a lucrării, în alegerea celor mai adecvate metode, tehnici și instrumente de cercetare. Tematica modulului a fost examinată în vederea analizei și interpretării datelor obținute în perioada experimentală. O contribuție implicită și indirectă a adus și modulul *Educație și comunitate*. Cursul, desfășurat pe parcursul anului școlar anterior cercetării, a determinat cadrele didactice care au condus preșcolarii din grupa experimentală să implice preșcolarii în mai multe parteneriate cu comunitatea locală. S-au demarat astfel o serie de parteneriate, cu grupe de copii din alte grădinițe, școlari, parteneriate în cadrul cărora preșcolarii au avut ocazia să socializeze cu alți copii de vârste apropiate și să exerseze vorbirea.

Chiar dacă nu au avut o contribuție legată de tema cercetării, celelalte module din cadrul masterului *Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici* și-au adus contribuția în practica de zi cu zi. *Modulul complementar* a ajutat educatoarele să-și cunoască mai bine toate atribuțiile și competențele unui cadru didactic din învățământul preșcolar. Dacă și înainte de parcurgerea *Modulului Comunicare și relații interpersonale* educatoarele dădeau importanță comunicării nonverbale dintre cadru didactic și preșcolari, acum ele acordă mult mai multă importanță acestui tip de comunicare, fiind atente la orice gest.

Interrelaționările dintre copii ajută zilnic educatoarele să remedieze pe loc greșelile gramaticale din vocabularul copiilor (cuvinte, expresii, propoziții exprimate greșit). În ceea ce privește modulul *Sociologia educației și managementul educației*, putem spune că acesta a contribuit la îmbunătățirea educației oferite copiilor, la redresarea aspectelor cu caracter negativ din cadrul instituției preșcolare frecventată de copiii din grupa experimentală.

Modulul Practică educațională a contribuit la consolidarea cunoștințelor acumulate în toate disciplinele cursurilor urmate.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1947

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

BIBLIOGRAFIE

1. Agabrian, Mircea (2004), *Cercetarea calitativă a socialului*, Editura Institutul European, Iași;
2. Agabrian, Mircea (2003) *Sociologie generală*, Editura Institutul European, Iași;
3. Antonesei, Liviu (coord.) (2009) *Ghid pentru cercetarea educației. Un „abecedar” pentru studenți, masteranzi și profesori*, Editura Polirom, Iași;
4. Antonovici, Ștefania, Ciubotaru, Melania (2005) *Educarea limbajului-extindere-Îndrumător pentru educatoare*, Editura Aramis, București;
5. Babbie, Earl (2010), *Practica cercetării sociale*, Editura Polirom, Iași;
6. Balint, Mihail (2008), *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar. Didactica limbii și literaturii române*, Suport de curs, Cluj-Napoca.
7. Băncilă, Gabriela, Zamfir, Gheorghe (1999), *Algoritmii succesului-repere actuale în învățământul preuniversitar*, Editura Polirom, Iași;
8. Băran-Pescaru Adina (2004) *Parteneriat în educație. Familie-școală-comunitate*, Editura Aramis, București;
9. Bocoș, Mușata (2003), *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Colecția Științele Educației, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca;
10. Bocoș, Mușata (2007), *Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist*, Editura Paralela 45, București;
11. Bocoș, Mușata (2008) *Strategii didactice activizante în învățământul preșcolar și primar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca;
12. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G & al, *Metode interactive de grup. Ghid metodic pentru învățământul preșcolar*, Editura Arve, Craiova;
13. Cerghit, Ioan (2006), *Metode de învățământ*, Editura Polirom, București;
14. Chelcea, Septimiu (2004), *Inițiere în cercetarea sociologică*, Editura Comunicare.ro, București;

Parteneri:

UNIVERSITATEA
„1 DECEMBRIE 1989”
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

15. Chelcea, Septimiu (2001/2007), *Metode cantitative și calitative (ediția a III-a, revizuită și adăugită)*, Editura Economică, București;
16. Clinciu, Aurel Ion (2005), *Metodă de determinare a nivelului dezvoltării motorii și cognitive a copilului preșcolar mare. Fișe de observare și caracterizare psihopedagogică a copilului în vederea școlarizării*, Editura Psihomedica, Sibiu;
17. Ciortea, Marcela (2013), *Literatură română și Literatură pentru copii. Caiet de seminar*, Seria Didactica, Alba Iulia;
18. Claparede, Edouard, *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, (Traducere din limba franceză de Petrescu, V., G., Balmus, E.), Editura Didactică și Pedagogică, București;
19. Cristea, Sorin (2006), *Curriculum pedagogic*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București;
20. Cucos, Constantin (2006), *Pedagogie- Ediția a II-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2006;
21. Drăgan, I., Nicola, I. (1995), *Cercetarea psihopedagogică*, Editura Tipomur, Târgu-Mureș;
22. Dogaru, Zoe (2000), *Evaluarea cunoștințelor copiilor preșcolari*, Editura Aramis, București;
23. Dumitrana, Magdalena (1999), *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, Editura Arta Grafică, București;
24. Dumitru, Alexandrina, Dumitru Viorel-George (2009), *Activități transdisciplinare pentru grădiniță și ciclul primar. Jocuri didactice*, Editura Paralela 45, Pitești;
25. Dumitru, Alexandrina, Dumitru Viorel-George (2013), *Jocuri didactice pentru formarea și dezvoltarea unor competențe la elevii din clasele ciclului primar*, Editura Corint Educațional, București;
26. Gheba, Grigore, Popovici, Constantin, Gheba Lucreția (1995), *Jocuri didactice pentru preșcolari. Anecdote didactice pentru clasele I-IV*, Editura Pan General, București;
27. Glava, Alina, Glava, Cătălin (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia Educațional, Cluj-Napoca;

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRUJ 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

28. Iluț, Petru (1997), *Abordarea calitativă a socioumanului; concepte și metode*, Polirom, Iași;
29. Ionescu, Miron (2000), *Demersuri creative în predare și învățare*, Editura Presa Universitară clujeană, Cluj;
30. Iucu, R., Păun, E. (2002), *Educația preșcolară în România*, Editura Polirom, București;
31. Lupu, Daciana, Angelica, Niculescu, Rodica Mariana (2007), *Pedagogia preșcolară și a școlarității mici*;
32. Macavei, E. (1996), *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București
33. Marina Lucian (2003) *Metodologia cercetării sociale. Noțiuni fundamentale și aplicații*, Editura Aeternitas, Alba Iulia;
34. Ministerul Educației, Cercetării Și Tineretului (2008), *Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)*;
35. Mircea, Ștefan (2003), *Teoria situațiilor educative*, Editura Aramis, București;
36. Mitu, Florica, Antonovici, Ștefania (2006), *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar (ediția a II-a, revizuită)*, Editura Humanitas Educațional, București;
37. Neagu, Maria-Ramona (2001), *Jocul didactic- cale de acces spre sufletul copilului*, Editura Vladimed-Rovimed, Bacău.
38. Negreț-Dobrișor, Ion, Pânișoară Ion-Ovidiu (2005), *Știința învățării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iași;
39. Opriș, Dorin (coord.) (2009), *Coordonate ale cercetării pedagogice în domeniul educației religioase*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia;
40. Răileanu, Daniela, Ignat, Floare-Eugenia, Suci, Veronica (2011), *observator. Caiet pentru observarea, monitorizarea și aprecierea copiilor preșcolari*”, Editura Delta Cart Educațional, Pitești;
41. Râșteiu, Mircea, Marina, Lucian, Millea Vlad & al (2003), *Tehnici avansate de analiză a datelor*, Editura Aeternitas;
42. Rughiniș, Cosima (2012), *Măsurarea sociologică. Teorii și practici ale cuantificării*, Editura Polirom, Iași;

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

43. Șchiopu, Ursula, coord. (1970), *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
44. Taiban, Maria, Petre, Maria, Nistor, Valeria (1976), *Jocuri didactice pentru grădinița de copii*, Editura Didactică și pedagogică, București;
45. Todor, Ioana (2014), *Psihologia educației*, Seria Didactica, Alba Iulia;
46. Toma, Georgeta, Ristoiu, Maruța (coord.) (2009), *Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru învățământ preșcolar*, Editura Delta Cart Educațional, Pitești;
47. Trif, Letiția (2014), *Managementul clasei de elevi. Abordări aprofundate*, Seria Didactica, Alba Iulia;
48. Vlăsceanu, Lazăr (2013), *Introducere în metodologia cercetării sociologice*, Editura Polirom, Iași;
49. Voiculescu, Elisabeta (2003), *Pedagogie preșcolară*”-ediția a doua, revizuită, Editura Aramis, București;
50. ***Răduț-Tarciu, Ramona (2003), *Jocul didactic- teorie și aplicații*, www.scribd.com.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXE

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 1

Proba de evaluare inițială nr.1 Una sau mai multe

1. Denumește obiectele/ființele reprezentate în imaginile de mai jos.
2. Spune-mi câte obiecte/ființe observi în fiecare imagine.
3. Formulează propoziții simple, folosind cuvintele reprezentate în imagini

sursa: economisim.ro

sursa: yuksek.ro

sursa: suplimente.ro

sursa: educatieinmures.ro

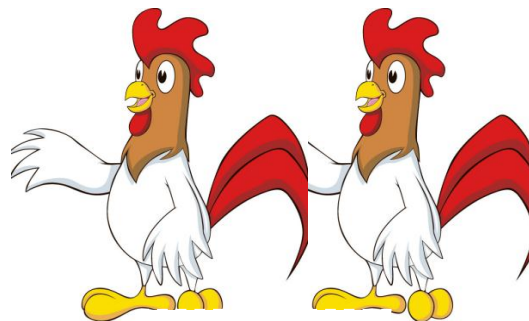
sursa:marketonline.ro

sursa: mamiko.ro

sursa:libertatea.ro

sursa:libertatea.ro

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

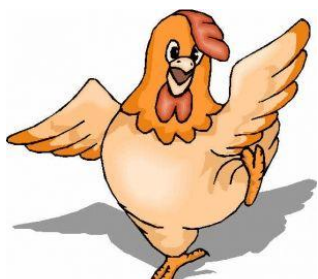

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 2

Proba de evaluare inițială nr.2 Câte silabe are?

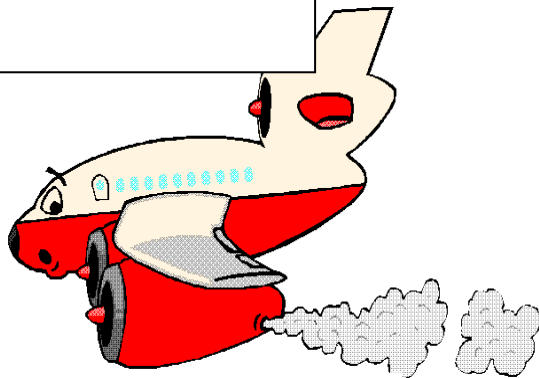
1. Scrie în spațiile de mai jos, tot atâtea liniuțe, câte silabe au cuvintele reprezentate în imagini.

sursa:informatii-agrorurale.ro

sursa:revistarespiro.ro

sursa:cuentosparacontrar.wordpress.ro

sursa:wallpapere.wallpaperstock.com

sursa:leemos.wikispaces.com

sursa:clubafaceri.ro

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 3

Probă de evaluare sumativă *Cum spun eu și cum spui tu*

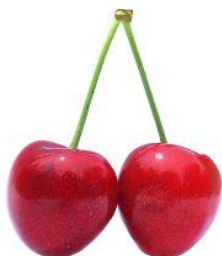
1. Formează perechi cu sens contrar:

sursa:libertatea.ro

sursa:wallpapere.wallpaperstock.com

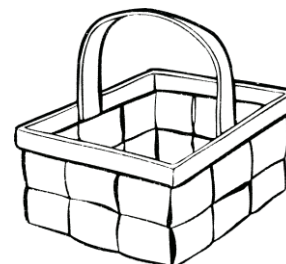
sursa:en.wikipedia.org

sursa:libertatea.ro

sursa:revistaespiro.ro

sursa:copilul.ro

sursa:ilustratia.ro

sursa:sensa.si

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

2. Denumește cuvântul opus. În spațiile libere, educatoarea ta va scrie cuvintele spuse de tine:

Eu spun	Tu spui
Înalt	Scund
Rece	
Tare	
Dulce	
Mare	
Jos	
Aproape	
Tânăr	
Curajos	
Harnic	
Sănătos	

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

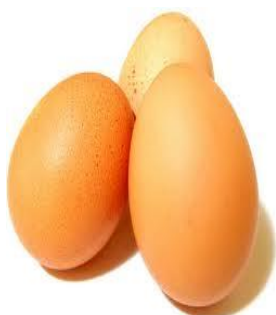
ANEXA 4

Proba de evaluare finală nr.1 A/al/ ale/ cui sunt?

1. Spune ale cui sunt:

sursa:clubafaceri.ro

sursa:clubafaceri.ro

Ale cui sunt ouăle?

sursa:deutschakademie.com

Ai cui sunt pantofii?

sursa:colorat.ro

**A cui este cana ?
Al cui este ceaiul?**

sursa:mierenaturala.ro

A cui este floarea?

sursa:dragamea.ro

A cui este pușca?

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 5

Proba de evaluare finală nr.2 Ce face/ Ce fac?

1. Spune ce fac personajele reprezentate în imaginile de mai jos.
2. Desparte în silabe următoarele cuvinte:
- iepure, carte, copii, băiat, șoriceii, urs.

sursa:adenimum.ro

sursa:colorat.ro

sursa:voceatimisului.ro

sursa:aureliustjin.buzznet.com

sursa:art-zone.ro

sursa:caravanacucurii.ro

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 6

GHID DE INTERVIU (PENTRU CADRELE DIDACTICE)

Preambul: *Mulțumesc că ați fost de acord să discutați cu mine.*

Mă numesc ....., sunt masterand la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, la Facultatea de Drept și Științe Sociale, specializarea Psihopedagogia educației timpurii și a școlărității mici și împreună cu colegii mei, doresc să realizez o cercetare prin care să se identifice aspectele relevante prin care este utilizat jocul didactic în cadrul activităților desfășurate de dumneavoastră la grupa de preșcolari/ clasa de elevi.

Subliniez că acest lucru va fi tratat cu confidențialitate și discreție totală.

Pentru început vă rugăm să precizați unele detalii personale deoarece acestea sunt importante în cercetare.

- Meseria dumneavoastră
  - Specializarea
  - Vârsta
  - Vechimea în învățământ
  - Nivelul de pregătire
  - Mediul de predare (rural sau urban)
1. Credeți că utilizarea jocului didactic în cadrul activităților de învățare este relevantă? Vă rog să motivați răspunsul dat.
  2. Care sunt cele mai importante rezultate obținute în urma utilizării jocului didactic? Exemplificați pentru activitățile de educarea limbajului -nivelul I
  3. Care sunt elementele perturbatoare în desfășurarea jocului didactic?
  4. Credeți că ar trebui să existe o delimitare între cele două medii, rural și urban, în desfășurarea jocului didactic?
  5. Care sunt elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic?
  6. Dați exemple de tipuri jocuri didactice desfășurate la clasă în cadrul activităților de educarea limbajului.
  7. Considerați că jocul didactic este o metodă activ-participativă? Argumentați răspunsul dat.
  8. În urma utilizării jocului didactic ați observat progresul / regresul preșcolărilor / școlărilor dumneavoastră? În ce constă acest progres / regres?

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Declarație de autenticitate

Subsemnatul (subsemnata) MUNTEAN MARIA-DIANA,
absolvent/ă al/a programului de master în Psihopedagogia educației timpurii și a
școlarității mici la Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, promoția 2014,
autor/autoare al/a prezentei disertații, declar pe propria răspundere următoarele:

- a) disertația a fost elaborată personal și îmi aparține în întregime;
- b) nu am folosit alte surse decât cele menționate în bibliografie sau în textul
disertației;
- c) nu am preluat texte, date sau elemente de grafică din alte lucrări sau din alte
surse fără a fi citate și fără a fi precizată sursa preluării, inclusiv în cazul în
care sursa o reprezintă alte lucrări ale subsemnatului (subsemnatei);
- d) lucrarea nu a mai fost folosită, în forma actuală, în alte contexte de examen
sau de concurs.

Semnătura _____

Data 17.06.2014

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione